

Lunds universitets pedagogiska utvecklingskonferens 2017

TORS DAGEN DEN 23 NOVEMBER 2017 | LUNDS UNIVERSITET

Välkommen att låta dig inspireras av kollegor från hela universitetet som jobbar med att undervisa. Lunds universitets pedagogiska utvecklingskonferens bidrar till att belysa det utvecklingsarbete som enskilda lärare, bibliotekarier och andra bedriver inom ramen för sin undervisning.

I år firar konferensen 10-årsjubileum och konferensen är även en del av Lunds universitets 350-årsjubileum under temat "Framtidens universitet". Konferensen handla därför bl.a. om visioner för utvecklingen av undervisningen vid Lunds universitet framöver. Men i konferensprogrammet ryms även mycket annat!

Välkomna till Lunds universitets pedagogiska utvecklingskonferens!

Den högre utbildningen fyller många viktiga funktioner i samhället. Förväntningarna på oss som universitet har blivit flera och i många hänseenden också större samtidigt som förutsättningarna för vår verksamhet förändrats. Till gamla pedagogiska utmaningar läggs därför hela tiden nya och det krävs av oss att vi utvecklar både *vad* vi undervisar och *hur* – oavsett om det är för att uppnå traditionella mål eller nya. Sådan utveckling kräver analytisk skärpa och kollegial samverkan, men även mod då invanda föreställningar om undervisning, lärare och studenter kan komma att utmanas.

Och utveckling sker vid Lunds universitet! Men för att kunna lära och inspireras av varandra behöver vi också kommunicera våra lärdomar – både från framsteg som misslyckanden – med våra kollegor. Den här dagen är till för just det!

Lunds universitets pedagogiska utvecklingskonferens firar i år 10-årsjubileum, vilket ramas in av *universitetets 350-årsjubileum* inom temat *Framtidens universitet*. Detta kommer vi att uppmärksamma på olika sätt, under själva konferensen och vid efterföljande mingel med förfriskningar!

Under konferensen kommer ett antal av de lärare som medverkade vid den allra första konferensen 2007 att i *Jubileumsessionen 2007–2017–2027* dela med sig av sina erfarenheter av och tankar om de senaste tio årens undervisning vid Lunds universitet och vad de tror att de nästkommande tio åren kommer att föra med sig.

Torgny Roxå, en nestor inom pedagogisk utveckling vid Lunds universitet, kommer att ge oss sin betraktelse över en allt större pedagogisk medvetenhet inom högre utbildning, dynamiken i mötet mellan lärare och studenter och vårt ansvar inför framtiden.

Under ledning av moderator Helena Sandberg kommer vi därefter att få ta del av en spännande och inspirerande paneldebatt med ett antal utmanande *framtidsspaningar* där erfarna pedagoger och studenter och ledare på kort tid och med glimten i ögat driver var sin tes som sedan diskuteras.

Inleder dagen gör först rektor Torbjörn von Schantz och därefter professor Ray Land från Durham University med ett föredrag om tröskelbegrepp (eng. threshold concepts). Begreppet försöker fånga något helt centralt i inlärningsprocessen och har till och med kallats för "jewels in the curriculum". Ett tröskelbegrepp är ofta disciplinspecifikt och har liknats vid en port in i en ny och tidigare okänd tanke- eller förståelsevärld. När du väl trätt in genom porten kommer du, liksom ditt sätt att tänka och förstå, att på ett kvalitativt sätt att ha förändrats för alltid. Det finns ingen återvändo.

Återvända hoppas vi emellertid att du kommer att vilja göra många gånger till de tankar och erfarenheter du får av den här dagen!

Johanna Bergqvist Rydén

Konferensansvarig och pedagogisk utvecklare vid AHU

350 år av utbildning

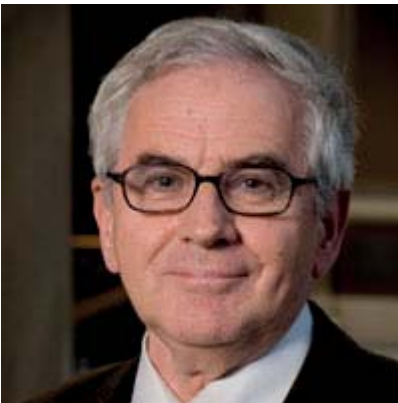
En anledning till att vi vid Lunds universitet firar vårt universitetsjubileum är att vi under 350 år har utbildat generation efter generation av studenter och skickat ut dem för insatser i samhällets olika delar. Detta är vårt kanske mest omvandlande och betydelsefulla bidrag till samhället och kulturen. Desto viktigare att vi med siktet mot framtiden gör allt vi kan för att dagens studenter ska få en högkvalificerad utbildning, både till form och till innehåll.

För att nå detta mål behöver vi kontinuerligt, kritiskt och konstruktivt analysera vår utbildning så att den svarar mot vad samhället behöver, studenterna önskar och både beprövad och ny kunskap kräver. Men allt vi gör ska bygga på och uttrycka de akademiska värden som ska vara styrande för vårt universitet.

Ingenting av detta sker utan hårt och uthålligt arbete. Om det sker med lust och engagemang blir det desto bättre. Studenterna minns en lärare som satsar sig själv för att ge av sin kunskap och visa sitt ämnes betydelse – som ett titthål in i den stora värld som ett universitet är.

Göran Bexell

Seniorprofessor, rektor för Lunds universitet 2003–2008

Konferenzprogramm

Lunds universitets pedagogiska utvecklingskonferens 2017

08.30 – 09.00	REGISTRERING INKLUSIVE KAFFE OCH POSTERMONTERING. LUX bakre (norra) foajé	
09.00 – 09.30	KONFERENSEN ÖPPNAS ARRANGÖRERNA OCH REKTOR HÅLSAR VÄLKOMNA LUX aula	
09.30 – 10.15	THRESHOLD CONCEPTS AND TROUBLESOME KNOWLEDGE: A TRANSFORMATIONAL APPROACH TO LEARNING PROFESSOR RAY LAND, UNIVERSITY OF DURHAM	
10.15 – 10.45	KAFFE, SMÖRGÅS OCH POSTERS LUX bakre (norra) foajé	
	AKTIVERANDE UNDERVISNING LUX B129	BIBLIOTEKETS ROLL I DIGITAL UNDERVISNING LUX A233
10.45 – 11:10	PAPER HUR KAN MENTOMETRAR ANVÄNDAS FÖR ATT STÖDJA STUDENTERS LÄRANDE UNDER FÖRELÄSNINGAR? Alexandersson & Scherstén	SEMINARIUM QUIZAR, GUIDER OCH FILMER - EXEMPEL PÅ DIGITALA LÄROBJEKT OCH SAMARBETSMÖJLIGHETER KRING E-LÄRANDE Carlson <i>et al.</i>
11.15 – 11.40	PAPER WHAT EXACTLY IS THE DIFFERENCE BETWEEN RECEIVED PRONUNCIATION AND BBC PRONUNCIATION? – OM STUDENTSTYRD INTERAKTION Källkvist	
11.45 – 12.10	PAPER DET UTVIDGADE KLASSRUMMET – SPRÅKUNDERVISNING PÅ DISTANS Karlsson	SEMINARIUM EVIDENSBASERAD MEDICIN I GRUNDUTBILDNINGAR-SAMARBETE MELLAN PROFESSIONER Björklund

SESSIONSFORMER

Paper	25 min
Seminarium	55 min
Pecha kucha	15 min

SKRIVFÄRDIGHET LUX C214	DIGITALA UNDERVISNINGSMILJÖER SOL 135a	INKLUDERANDE UNDERVISNING SOL H140
SEMINARIUM STUDENTERS SKRIVANDE – BRISTER, FÖRVÄNTNINGAR, ANSVAR <i>Josefsson et al.</i>	PAPER A REFLECTION ON HOW STUDENT LEARNING CAN BE ENHANCED THROUGH THE IMPLEMENTATION OF FLIPPED CLASSROOM TECHNIQUES <i>Arvidsson</i>	SEMINARIUM METODER FÖR OCH EFFEKTER AV ATT SKAPA ETT INKLUDERANDE STUDENTKLIMAT <i>Asplund & Forsell</i>
	PAPER WHAT'S IN IT FOR ME? CO-CREATION MELLAN STUDENTER, LÄRARE OCH BIBLIOTEKARIER I SKAPANDET AV E-LÄROBJEKT <i>Ahlgren et al.</i>	
PAPER WRITING IN ENGLISH AT UNIVERSITY: THE EDUCATIONAL BENEFITS OF INVESTING IN A MOOC <i>Manninen et al.</i>	SEMINARIUM UTMANINGAR MED FÖRÄNDRINGSARBETE KRING BLENDED LEARNING. KAN KOLLEGIALT SAMARBETE VARA EN LÖSNING? <i>Ljungqvist</i>	SEMINARIUM HUR UPPLIVER STUDENTER MED FUNKTIONSARIATION SIN STUDIEVARDAG <i>Forsberg & Wahlgren</i>

12.15 – 12.40	<p>PECHA KUCHA FÖRBÄTTRAD INLÄRNING GENOM AKTIVITET Arvidsson</p> <p>PECHA KUCHA ANTALET SCHEMALAGDA TIMMAR MINSKAR. HUR UTNYTTJAR VI DE BEFINTLIGA PÅ BÄSTA SÄTT? Zetterqvist</p>	(SEMINARIUM FORTS)
12.45 – 13.45	<p>LUNCH OCH POSTERS LUX bakre (norra) foajé</p>	
	<p>FORSKARUTBILDNING</p> <p>LUX B129</p>	<p>CASE</p> <p>LUX A233</p>
13.45 – 14:10	<p>PAPER ENSAMHET, SOCIALISATION OCH ERKÄNNANDE INOM FORSKARUTBILDNINGEN. ENSAMARBETANDE DOKTORANDER OM SIN ARBETSSITUATION OCH DOKTORANDTILLVARO Holmström</p>	<p>SEMINARIUM CASEMETODEN – VERKTYG ATT ENGAGERA FÖR ANSTÄLLNINGSBARHET Mattisson <i>et al.</i></p>
14.15 – 14.40	<p>PAPER PROGRESSION OCH UTMANINGAR I TVÄRVETENSKAPLIG UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ: NATIONELLA FORSKARSKOLAN OM ÅLDRADE OCH HÄLSA, SWEAH Haak & Iwarsson</p>	

<p>PECHA KUCHA HELPING PHD STUDENTS DEVELOP PRODUCTIVE WRITING HABITS BY CHANGING THEIR EMOTIONS TOWARDS ACADEMIC WRITING Andersson</p> <p>PECHA KUCHA ATT SKRIVA FÖR ATT LÄRA. ELLER HUR SKA STUDENTEN MOTIVERAS ATT JOBBA MER ÄN LÄRAREN? Johansson</p>	<p>(SEMINARIUM FORTS)</p>	<p>(SEMINARIUM FORTS)</p>
<p>LÄRANDE OCH REFLEKTION</p> <p>LUX C214</p>	<p>DIGITALA UNDERVISNINGSMILJÖER/ ERFARENHETSBASERAD KUNSKAP SOL 135a</p>	<p>JUBILEUMSSESSION 2007 – 2017 – 2027</p> <p>LUX aula</p>
<p>PAPER DEN PEDAGOGISKA PORTFÖLJEN – ETT SÄTT ATT UTVECKLAS SOM LÄRARE OCH LÄRARKOLLEKTIV</p> <p>Pelger & Larsson</p>	<p>PAPER ENHANCING STUDENT ENGAGEMENT USING GITHUB AS AN EDUCATIONAL TOOL</p> <p>Mårtensson <i>et al.</i></p>	<p>VAD HAR HÄNT INOM PEDAGOGISK VERKSAMHET VID LU DE SENASTE 10 ÅREN? OCH VART ÅR VI PÅ VÄG FRAMÖVER?</p> <p>10 YEARS LATER: HAVE WE IMPROVED OUR PEDAGOGICS?</p> <p>Alveteg</p>
<p>PAPER REFLEKTION SOM AKADEMISK FÄRDIGHET OCH REDSKAP FÖR LÄRANDE</p> <p>Pelger & Santesson</p>	<p>PAPER ATT LÄRA AV OMEDELBARA ERFARENHETER – VIKTIG DEL AV PSYKOLOG-UTBILDNINGEN?</p> <p>Bergström & Brattgård</p>	<p>“HÄR HAR MAN ALLTID MED SIG.” DISTANSUNDERVISNING OCH NYA PERSPEKTIV I LÄRANDET Lundblad</p> <p>MED ETT FOKUS PÅ ÅTERKOPPLING OCH BEDÖMNING I FORSKARUTBILDNINGEN Ohlin</p>

14.45 – 15.15	KAFFE OCH POSTERS LUX bakre (norra) foajé
15.15 – 16.45	Inledning av Torgny Roxå: ”TALA OM UNDERVISNING – SKAPA VÄRLDEN GENOM LÄRANDE” JUBILEUMSPANEL. ”VART SER VI ATT DET PEDAGOGISKA LÄRARSKAPET OCH PEDAGOGISKT ARBETE VID LU ÄR PÅ VÄG?”, Moderator Helena Sandberg, panelister Magnus Hillman (M), Bo-Anders Jönsson (vicerektor), Daniel Kraft (LUS), Susanne Pelger (N), Peter Svensson (EHL), Elsa Trolle Önnerfors (J). LUX aula
16.45	MINGEL MED FÖRFRISKNINGAR OCH TILLTUGG LUX bakre (norra) foajé

Innehållsförteckning

VÄLKOMNA TILL LUNDS UNIVERSITETS PEDAGOGISKA UTVECKLINGSKONFERENS!	1
350 ÅR AV UTBILDNING.....	3
KONFERENSPROGRAM	5
Lunds universitets pedagogiska utvecklingskonferens 2017	6
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	13
ABSTRACTS	15
Threshold Concepts and Troublesome Knowledge: A Transformational Approach to Learning.....	17
Tala om undervisning – skapa världen genom lärande.....	18
Vart ser vi att det pedagogiska lärarskapet och pedagogiskt arbete vid LU är på väg?	19
Aktiverande undervisning	21
Bibliotekets roll i digital undervisning	26
Skrivfärdighet.....	29
Digitala undervisningsmiljöer	34
Inkluderande undervisning	38
Forskarutbildning	41
Case.....	44
Lärande och reflektion.....	45
Digitala undervisningsmiljöer/Erfarenhetsbaserad kunskap	48
Jubileumssession 2007 – 2017 – 2027. Vad har hänt inom pedagogisk verksamhet vid LU de senaste 10 åren? Och vart är vi på väg framöver?.....	51

Abstracts

Threshold Concepts and Troublesome Knowledge: A Transformational Approach to Learning

---

KEYNOTE LECTURE BY PROFESSOR RAY LAND, UNIVERSITY OF DURHAM, UK

This presentation will outline the Threshold Concepts Framework (TCF), a discipline-based and transformative model of learning which can be used as a conceptual tool and analytical framework to inform programme design, and spur educational research initiatives. Threshold Concepts can be considered akin to a portal, opening up a new and previously inaccessible way of thinking about something and leading the learner to new conceptual and affective terrain. Threshold Concepts represent a transformed way of understanding, without which the learner cannot progress, and invariably involve a shift in the learner's subjectivity. Threshold Concepts, it is argued, lead to a qualitatively different view of subject matter and, as the 'jewels in the curriculum', are central to the ways of thinking and practising within a discipline.

As a consequence of comprehending a threshold concept there is a transformed internal view of subject landscape, or even world view. This transformation may be sudden or protracted, with the transition to understanding often involving 'troublesome knowledge'. Depending on discipline and context, knowledge might be troublesome because it is ritualised, inert, conceptually difficult, alien or tacit, because it requires adopting an unfamiliar discourse, or perhaps because the learner remains 'defended', resisting the inevitable ontological shift that threshold concepts entail. Difficulty in understanding threshold concepts may leave the learner in a state of 'liminality', a suspended state or 'stuck place' in which understanding approximates to a kind of 'mimicry' or lack of authenticity. This session will explore how the framework might offer new perspectives in terms of how educators might design curricula, approach teaching and support learners. A searchable archive of thresholds research evidence across many disciplines is maintained at: <https://www.ee.ucl.ac.uk/~mflanaga/thresholds.html>

PROFESSOR RAY LAND

Ray Land is Professor of Higher Education at Durham University and Director of Durham's Centre for Academic Practice. He has published widely in the field of educational research, including works on academic development, learning technology and quality enhancement. He is best known for his theory (with Jan Meyer) of Threshold Concepts and Troublesome Knowledge. He has been a higher education consultant for the OECD, the European Commission (EC) and the British Council and has recently been involved in projects in Europe, Latin America and India. He has given presentations on his research in over fifty countries across six continents. He is a Fellow of the Royal Society of Arts and a Principal Fellow of the Higher Education Academy.

Tala om undervisning – skapa världen genom lärande

FÖREDRAG AV TORGNY ROXÅ, PEDAGOGISK UTVECKLARE VID GENOMBROTET, LTH

1963 genomfördes den första pedagogiska kursen för universitetslärare vid Lunds universitet. 1969 anställdes de första pedagogiska konsulterna vid Lunds universitet.

1992 slutfördes Högskoleutredningen, Grundbulten, som hade sitt huvudsäte vid Lunds universitet.

2001 startades vid Lunds Tekniska Högskola landets första pedagogiska akademi för excellenta universitetslärare.

2002 införde riksdagen obligatorisk pedagogisk utbildning för universitetslärare. Beslutet byggde på ett nationellt pilotprojekt genomfört vid Lunds universitet.

2007 anordnades den första Utvecklingskonferensen för universitetslärare vid Lunds universitet.

Idag, ytterligare tio år senare samlas vi återigen för att diskutera undervisning, utbildning och lärande. Alla deltagande röster springer ur möten mellan studenter och lärare. Men inte bara det, de samtal de skapar får sin ton av kritiskt tänkande och vetenskaplig träning, det bästa en akademi kan erbjuda. Dessa röster gör universitetet till en oundgänglig nödvändighet i vår tid. Forskningen må bryta ny mark, men undervisningen lägger grunden för den goda världen. Den som våra studenter skapar.

TORGNY ROXÅ

Torgny Roxå har i snart 30 år arbetat som akademisk och pedagogisk utvecklare vid Lunds universitet. För närvarande är han huvudsakligen anställd vid Genombrottet, LTH. För tio år sedan var han med och initierade den första pedagogiska utvecklingskonferensen vid Lunds universitet. Idag delar han med sig av sitt historiska perspektiv på högskoleundervisning, men även av sina tankar om framtiden.

Det som driver Torgny är hans intresse för högre utbildnings roll i samhället och för hur högre utbildning ska kunna rusta människor att möta en värld med allt mer komplexa problem att lösa. Han brinner för det han ser som den viktigaste uppgiften för akademien och oss alla inför framtiden, nämligen att fostra kritiskt och analytiskt tänkande. Men för att klara kommande etniskt, ekologiskt eller ekonomiskt relaterade utmaningar krävs även andra former av komplext tänkande.

Hans grundtes när det gäller pedagogisk utveckling inom högre utbildning är att universitetsundervisning endast utvecklas om vi lärare bestämmer oss för att förändra och utveckla vår undervisning. Sådan utveckling och förändring utmanar våra identiteter, normer och invanda praktiker. Vi universitetslärare behöver därför kunna analysera vår undervisning, våga testa nya idéer och metoder samt utvärdera och kommunicera detta med våra kollegor.

Vart ser vi att det pedagogiska lärarskapet och pedagogiskt arbete vid LU är på väg?

PANELSAMTAL MED MAGNUS HILLMAN, BO-ANDERS JÖNSSON, DANIEL KRAFT, SUSANNE PELGER, PETER SVENSSON OCH ELSA TROLLE ÖNNERFORS UNDER LEDNING AV HELENA SANDBERG.

Panelsamtalets moderator, **HELENA SANDBERG**, är docent och lektor vid Institutionen för kommunikation och medier, utnämnd ETP och antagen till Samhällsvetenskapliga fakultetens pedagogiska akademi februari 2016. Helena föreläser vid LU liksom vid flera andra lärosäten om medier och hälsa, barn och digitala medier. Hon har ett stort engagemang i frågor som rör forskarutbildning och har i tio års tid också arbetat fakultetsövergripande med kompetens- och karriärutvecklingsprogram riktade till yngre forskare och lärare vid Lunds universitet.

MAGNUS HILLMAN är programdirektör för utbildningar i biomedicin men arbetar också vid Medicinska fakultetens pedagogiska utvecklingsenhet medCUL. Magnus har kommit att intressera sig särskilt för frågor rörande bedömning, examination och återkoppling.

BO-ANDERS JÖNSSON är vicerektor med särskilt ansvar för forskarutbildningsfrågor, breddad rekrytering och akademisk utbildning för nyanlända. Som tidigare IT-pedagog och pionjär vad gäller nät- och distansundervisning har Bo-Anders ett stort intresse för frågor rörande e-lärande.

SUSANNE PELGER är lektor i naturvetenskapernas didaktik och docent i utbildningsvetenskap. Susanne har på senare tid ägnat sig ingående åt frågor rörande studenters skrivande och skrivande som verktyg för lärande.

DANIEL KRAFT är vice ordförande för Lunds universitets studentkårer (LUS) och har tidigare varit vice kårordförande för Humanistiska och teologiska studentkåren (HTS). Daniel studerar filosofi och litteraturvetenskap. Som studentkårsaktiv har Daniel bl.a. intresserat sig för frågor om anonym examination och betygsskalor. Daniel är också en av initiativtagarna bakom den uppmärksammade rapporten "Tomma scheman" och i fjol rapporten "(O)värderliga kurser".

PETER SVENSSON är studierektor vid Företagsekonomiska institutionen (EHL) och har under en längre tid arbetat med högskolepedagogisk utveckling, bl.a. på det som tidigare kallades CED.

ELSA TROLLE ÖNNERFORS är docent i rättshistoria, universitetslektor och studierektor vid Juridiska institutionen. Elsa intresserar sig särskilt för hur man kan dra nytta av studenters stora digitala kompetens i undervisningen och hon arbetar aktivt med att integrera ny teknik och sociala medier i undervisningen.

Spår 1, 10.45-12.45

Aktiverande undervisning

LUX:B129

10.45-11.10 Paper

HUR KAN MENTOMETRAR ANVÄNDAS FÖR ATT STÖDJA STUDENTERS LÄRANDE UNDER FÖRELÄSNINGAR?

HELENA ALEXANDERSON & ANDERS SCHERSTÉN

Geologiska institutionen

Mentometrar ("clickers") är ett verktyg som kan användas för att göra snabba utvärderingar av studenters kunskap och förståelse under t.ex. en föreläsning (s.k. classroom assessment), och studier har visat att de förbättrar både lärande och uppmärksamhet (Keough 2012). Genom sådana formativa utvärderingar får både studenter och lärare omedelbar återkoppling som kan hjälpa till att identifiera områden att fokusera på, vilket bidrar till effektivare undervisning (Elmgren & Henriksson 2010). Studenterna blir också mer aktiva i undervisningssituationen och därmed gynnas djuplärande (Bonwell & Eison 1991; Prince 2004).

Dessa möjligheter som mentometrar kan ge är bakgrunden till att Geologiska institutionen för drygt ett år sedan skaffade två uppsättningar mentometrar och under året har de använts på ett antal kurser på institutionen. Hur har detta fungerat? Har användandet av mentometrar gjort någon skillnad i undervisningen och för lärandet? Hur har mentometrarna använts? För vilka pedagogiska syften? Vilka typer av frågor har ställts? Hur har studenterna upplevt det? När har det fungerat som bäst, och när har det fungerat mindre bra? Med utgångspunkt i egen erfarenhet, diskussioner med kollegor och undersökningar bland studenter kommer vi att besvara dessa frågor genom att ge en översikt över hur mentometrarna har använts och illustrera med faktiska exempel från kurser på olika nivåer.

Sammanfattningsvis har mentometrarna främst använts under och efter föreläsningar för att aktivera studenter i en annars passiv undervisningssituation och som formativ utvärdering vars resultat påverkat föreläsningens innehåll. De ställda frågorna – som kräver en del att formulera – har varit rena kunskapsfrågor, test av förståelse (applied reasoning; Greer & Heaney 2004) eller bedömning av egen kunskap/förståelse. Generellt uppskattas mentometrarna av studenterna som upplever att de förbättrar inläring och förståelse under föreläsningar (kursvärderingar GEOB22 VT17, GEOB23 VT17).

REFERENSER

- Bonwell, C. C. & Eison, J. A. 1991: *Active Learning: Creating Excitement in the Classroom*. ASHEERIC Higher Education Report 1. George Washington University, Washington, DC.
- Elmgren, M. & Henriksson, A.-S. 2010: *Universitetspedagogik*. 325 pp. Norstedts, Stockholm.
- Greer, L. & Heaney, P. J. 2004: Real-time analysis of student comprehension: An assessment of electronic student response technology in an introductory earth science course. *Journal of Geoscience Education* 52, 345-351.

Keough, S. M. 2012: Clickers in the Classroom. *Journal of Management Education* 36, 822-847.
 Prince, M. 2004: Does active learning work? A review of the research. *Journal of engineering education* 93, 223-231.

11.15-11.40 Paper

WHAT EXACTLY IS THE DIFFERENCE BETWEEN RECEIVED PRONUNCIATION AND BBC PRONUNCIATION? – OM STUDENTSTYRD INTERAKTION

MARIE KÄLLKVIST

Språk- och litteraturcentrum

Det här föredraget handlar om hur jag som lärare skapar förutsättningar för studentstyrd interaktion genom att erbjuda tentamensförberedande lektionstillfällen i två delkurser i engelska (grammatik och fonetik/uttal). Delkurserna undervisas med lärar-centrerade moment (föreläsningar) varvade med ett student-centrerade pass (gruppundervisning med övningsmaterial). De löper parallellt med andra delkurser. Lärandemålen omfattar grundläggande begrepp inom grammatik respektive fonetik samt praktisk språkfärdighet.

Föredraget grundar sig i det sociokulturella perspektivet på lärande, där utgångspunkten är att människor lär sig i sociala sammanhang genom interaktion med andra människor och med artefakter (Säljö 2000). Studenter kan lösa fler uppgifter om de får stöd – från läraren, kurskamraterna, kursmaterialet och andra resurser (Elmgren & Henriksson 2010). Lektionspasset utgör ett exempel på en studentaktiv (Elmgren & Henriksson 2010) eller studentcentrerad (Sveriges förenade studentkårer 2013) läraaktivitet, vilken antas stimulera djupinriktat lärande (Elmgren & Henriksson 2010; Sveriges förenade studentkårer 2013). Med det sociokulturella perspektivet som grund baseras undervisningspassen på följande antaganden: a) att studenterna är inlästa + att betygsgrundande bedömning stundar leder till att studenter initierar mer interaktion än tidigare i kursen, b) att det ur ett lärandeperspektiv är bättre att interagera med studenterna i grupp än individuellt per e-post, och c) att studenterna känner sig mer motiverade att tentamensläsa om de vet att de kan interagera med läraren för att reda ut eventuella svårigheter före tentamen.

I föredraget presenterar jag: a) min policy när jag skapar de tentamensförberedande passen, b) exempel på den interaktion som uppstår, och c) studenters synpunkter framförda på en kursvärderingsblankett. Interaktionen analyseras på följande sätt: interaktion som initieras av studenter under de tentamensförberedande passen jämförs med interaktion under kursens tidigare undervisningspass för att se i vilken mån de tentamensförberedande passen kan antas stimulera ett djupinriktat förhållningssätt till lärande.

I föredraget argumenterar jag att passen utgör enkla, kostnadseffektiva och för läraren arbetsbesparande sätt att stödja lärande och öka måluppfyllelsen i kurserna. Föredraget avslutas med reflektion om för- och nackdelar med att erbjuda studenter den här typen av möten strax före en tentamen.

11.45-12.10 Paper

DET UTVIDGADE KLASSRUMMET – SPRÅKUNDERVISNING PÅ DISTANS

JOHANNA KARLSSON

Språk- och litteraturcentrum

Arbetet med distanskurser på svenska universitet och högskolor är under ständig utveckling och antalet distansstudenter utgör numer ungefär en tredjedel av det totala antalet studenter. Distansutbildningar inom språkområdet är dock ett område som ännu inte riktigt har fått fäste. En av anledningarna tros vara att språkundervisning oftast kräver en stor mängd kontakttid och att distansundervisning traditionellt sett inte har kunnat tillgodose detta behov (O'Bannon, Lubke & Britt 2013). När jag under 2015 och 2016 arbetade som pedagogisk utvecklare på skandinaviska avdelningen på University of California Los Angeles var mitt uppdrag att, utifrån den senaste forskningen inom distansundervisning och språk, se över möjligheterna att omvandla kurserna i skandinaviska språk till dels fullständiga distanskurser och dels "blended synchronous", det vill säga, lektioner där campusstudenter och distansstudenter kunde studera tillsammans, i samma klassrum.

Denna presentation är en genomgång av hur jag och mina kolleger på UCLA använde oss av forskning inom bland annat *undersökande gemenskap* (Community of Inquiry), *aktivt lärande*, *språkinläring*, *närvaro* och *utvidgade klassrum* för att bygga upp en språkundervisning som var öppen och likvärdig för campusstudenter såväl som distansstudenter. Presentationen bygger dels på studien *The Extended Classroom* som jag genomförde 2016, efter första årets undervisning i "blended synchronous"-miljö, och dels på en pågående studie i vilken jag utvärderar andra årets helt distansförlagda undervisning. Några resultat hittills är:

- Den teknologi som används i undervisningen måste vara väl genomtänkt, uppmuntra till aktivt lärande och vara användarvänlig för både studenter och lärare.
- Teknisk support är avgörande för ett lyckat uppbyggande av både "blended synchronous"-kursen och renodlade distanskurser.
- Den största utmaningen i en "blended synchronous"-grupp är den sociala närvaron inom den undersökande gemenskapen, främst när det gäller att få deltagarna att känna sig som *en* grupp.
- Audio och video är viktiga inslag i språkundervisning i både "blended synchronous"- grupper och renodlade distansgrupper.
- Det är viktigt med kompetensutveckling för lärare som undervisar i både "blended synchronous"-miljöer och distansmiljöer så att undervisningen kan anpassas efter den speciella undervisningssituationen.

REFERENSER TILL STUDIEN "THE EXTENDED CLASSROOM"

- Bernard, R. M., Borokhovski, E., Schmid, R. F., Tamim, R. M., & Abrami, P. C. (2014). A meta-analysis of blended learning and technology use in higher education: from the general to the applied. *Journal of Computing in Higher Education*, 26(1), (pp. 87-122).
- Borup, J., West, R. E., & Graham, C. R. (2012). Improving online social presence through asynchronous video. *Internet and Higher Education*, 15 (pp 195-203).

- Bower, M., Dalgarno, B., Kennedy, G. E., Lee, M. J. W., & Kenney, J. (2015). Design and implementation factors in blended synchronous learning environments: outcomes from a cross-case analysis. *Computers and Education* 86 (pp. 1-17).
- Cunningham, U. (2014). Teaching the disembodied: othering and activity systems in a blended synchronous learning situation. *The International Review of Research in Open and Distance Learning*, 15(6).
- Gakonga, J. (2012). Collaboration or bust? An inquiry into the use of differing on-line models of delivery for a pre-service grammar course for English teachers (Masters dissertation). University of Warwick.
- Norberg, A. (2012). Blended learning and new education logistics in Northern Sweden. In D. G. Oblinger (Ed.), *Game changers: Education and information technologies* (pp. 327-330). Boulder, CO: EDUCAUSE.
- O'Bannon, B., Lubke, J., & Britt, V. (2013). You still need that face-to-face communication: Drawing implications from preservice teachers' perceptions of wikis as collaborative tool. *Technology, Pedagogy and Education* (pp. 1-17).
- Statistiska centralbyrån (2012). "Distansutbildning på högskolan". http://www.scb.se/Statistik/_Publikationer/UF0543_2010T02_BR_A40BR1206.pdf
- Simpson, O. (2012). *Supporting students for success in online and distance education* (3rd ed.). New York/Abingdon: Routledge.

12.15-12.30 Pecha kucha

FÖRBÄTTRAD INLÄRNING GENOM AKTIVITET

SUSANNE ARVIDSSON

Företagsekonomiska institutionen

Vi har under decennier diskuterat hur barns inläring främjas av fysisk aktivitet. Till stöd för denna diskussion lutar vi oss mot flertalet forskningsstudier som studerat sambandet mellan fysisk aktivitet, koncentrations- och inlärningsförmåga (Borg och Johnson, 2006; Engström, 2004; Ericsson, 2003). Sällan har forskningsresultat varit så entydiga och i studie efter studie bekräftas ett positivt samband mellan ovanstående tre parametrar.

Med dessa forskningsresultat i ryggen har många förfasats över att skolidrotten kraftigt skurits ned. Försämrade resultat i diverse utvärderingar t.ex. den så uppmärksammade PISA-undersökningen (Programme for International Student Assessment) anses kunna bero på att svenska skolbarn inte längre får så många timmar skolidrott. Detta i kombination med en mer stillasittande fritid framför läsplattor och dylikt pekas ut som tänkbara inlärningsbovar.

Även på universiteten brottas vi med vikande studieresultat. Varje universitetslärare har säkert noterat hur studenternas koncentrationsförmåga snabbt viker av under en 45-minutersföreläsning. Flera studier har visat på att koncentrations- och därmed inlärningsförmågan är störst under föreläsningens första 20 minuter. Hur kan man då förbättra inläringen? Att införa idrott på universiteten är nog inte en möjlig väg att gå. Det finns dock andra alternativ som sägs kunna främja en förbättrad inläring och öka koncentrationsförmågan. Gemensamt för dessa alternativ är att de inkluderar någon form av aktivitet. Inte nödvändigtvis fysisk aktivitet

utan även annan form av aktivitet anses främja inläringen.

I denna pecha kucha kommer förslag på aktiviteter anpassade för lektionen eller föreläsningen att ges. Dessutom kommer aktiviteterna att diskuteras ur ett inlärningsperspektiv.

REFERENSER

Borg, P., & Johnson, C. (2006). *Sambandet mellan fysisk aktivitet och inläring*.

Engström, L. M. (2004). *Skola-idrott-hälsa: studier av ämnet idrott och hälsa samt av barns och ungdomars fysiska aktivitet, fysiska kapacitet och hälsotillstånd*. Forskningsgruppen för pedagogik, idrott och fritidskultur.

Ericsson, I. (2003). *Motorik, koncentrationsförmåga och skolprestationer: en interventionsstudie i skolår 1-3*. Lärarytelse, Malmö högskola.

12.30-12.45 Pecha kucha

ANTALET SCHEMALAGDA TIMMAR MINSKAR. HUR UTNYTTJAR VI DE BEFINTLIGA PÅ BÄSTA SÄTT?

LENA ZETTERQVIST

Matematisk statistik

I vår kurs (7,5 hp) i grundläggande sannolikhetslära och inferens på LTH har, under de senaste åren, antalet schemalagda timmar minskat betydligt. Samtidigt är teorimomenten oförändrade och kraven på studenterna de samma. För att bibehålla en minst lika god undervisningskvalitet som tidigare har vi valt en rad olika strategier för de kvarvarande handledningstiderna:

- Kompletterat det minskade antalet föreläsningar med videoclip med teori.
- Utvecklat ett arbetsmaterial som passar för självstudier och som, genom en rad digitala moment, stödjer studenten i lärandet.
- Fokuserat de flesta schemalagda timmarna på samarbetslärande där studenterna arbetar tillsammans i fasta smågrupper om ca 4 studenter.
- Utvecklat lektionsblad som stödjer studenten i inlärningsprocessen.

Tentamensresultat och studentenkäter visar att de valda strategierna fungerar mycket bra. Genomströmning och resultat på tentamen är minst lika bra som tidigare. De många digitala momenten, t.ex. i arbetsmaterialet, uppskattas av studenterna. Samtidigt ger samarbetslärandet givande diskussioner såväl mellan studenter som mellan studenter och lärare.

Spår 2, 10.45-12.45

Bibliotekets roll i digital undervisning

LUX:A233

10.45-11.40 Seminarium

QUIZAR, GUIDER OCH FILMER – EXEMPEL PÅ DIGITALA LÄROBJEKT OCH SAMARBETSMÖJLIGHETER KRING E-LÄRANDE

MAJA CARLSON¹, ANJA HOPPE² & ANNA WIBERG³

¹Samhällsvetenskapliga fakultetens bibliotek, ²HT-biblioteken, ³Juridiska fakultetens bibliotek

I *Lunds universitets handlingsplan för utveckling av e-lärande vid Lunds universitet 2016-18* beskrivs det som ett universitetsgemensamt mål att "verka för en ökad användning av e-lärande och digitalt stöd för undervisning och examination [...]".

Under våren 2016 tillsattes en arbetsgrupp¹ vid Lunds universitets bibliotek som hade till uppgift att bland annat inventera bibliotekens arbete i digitala lärandemiljöer (både vid LU och externt), samt forskning kring detta. Fokus låg på att hitta goda exempel och framgångsfaktorer för att kunna bidra till en stärkt digital lärandemiljö vid LU.

En av arbetsgruppens slutsatser var att samarbeten är en viktig del av bibliotekariers pedagogiska arbete i digitala lärandemiljöer. Ett samarbete mellan bibliotek kan vara kostnadseffektivt och samarbeten mellan bibliotekarier och lärare ger bättre förutsättningar att motivera och nå fram till studenterna. Integration av bibliotekens pedagogiska insatser i utbildningarna har också visat sig vara av stor vikt. Detta går helt i linje med universitetets handlingsplan som uppmanar till samarbeten om e-lärande inom universitetet.

Biblioteken vid Lunds universitet är organiserade på ett gynnsamt sätt för att stödja samarbeten med lärare och forskare vid fakulteterna. En stor del av bibliotekarierna blir därför specialiserade på ett ämnesområdes källor, publiceringskanaler och strukturer. I samarbeten med lärare kan bibliotekarier bidra till att studenterna utvecklar färdigheter i att söka, finna och hantera relevanta källor utifrån ett källkritiskt synsätt. Dessa färdigheter är viktiga för studenterna då informations-mängden ständigt växer, materialet tar nya former och publiceringskanalerna blir allt fler, vilket också visar sig i många kursplaner där de anges som lärandemål. Bibliotekarierna på fakulteterna undervisar sedan länge om t.ex. källvärdering, sökmetoder och akademisk hederlighet för studenterna. Redan dag sker delar av undervisningen med hjälp av digitala läroobjekt som exempelvis quizar, guider och filmer.

Genom att presentera arbetsgruppens slutsatser, konkreta exempel på läroobjekt utvecklade vid Lunds universitets bibliotek, samt erfarenheter från andra projekt, är förhoppningen att belysa och diskutera bibliotekens roll i det universitetsgemensamma arbetet kring e-lärande.

---

¹ Med namn "Biblioteken i den digitala lärandemiljön" bestående av Maja Carlson, Samhällsvetenskapliga fakultetens bibliotek, Anja Hoppe, HT-biblioteken och Anna Wiberg, Juridiska fakultetens bibliotek.

11.45-12.45 Seminarium

EVIDENSBASERAD MEDICIN I GRUNDUTBILDNINGAR- SAMARBETE MELLAN PROFESSIONER

MARIA BJÖRKLUND

Bibliotek & IKT Medicinska fakulteten

Hur använder vi bäst ett digitalt lärandestöd i evidensbaserad medicin för alla medicinska grundutbildningar? Genom professionsöverskridande samarbete!

Samarbete mellan undervisande bibliotekarier och medicinskt ämneskunniga, t ex lärare som är kliniskt verksamma inom medicinska områden, är en förutsättning för att lyckas. Vi vill även ta del av andras erfarenheter av professionsöverskridande samarbete.

Evidensbaserad medicin, EBM, är att hitta bästa tillgängliga vetenskapliga bevis och använda det tillsammans med klinisk erfarenhet och patientens preferenser (Sackett, Rosenberg, Gray, Haynes, & Richardson, 1996). Det finns en stark vetenskaplig förankring i vård- och medicinutbildningar men även en eftersläpning i hur nya forskningsrön implementeras i vården i praktiken. Evidensbaserat arbete stärker en säker vård (Bak Andersen, Matzen, & Vågen, 2015). Det varierar hur EBM får utrymme i kursplaner, undervisning och läraaktiviteter, och vi vill stärka EBM genom professionsöverskridande samarbete. För att arbeta evidensbaserat krävs både färdigheter inom att söka och värdera vetenskaplig information, samt medicinska ämneskunskaper.

Konstruktiv länkning handlar om sammankopplingen mellan kursmål och läraaktiviteter och den är viktig för kvalitet i lärandet, (Elmgren & Henriksson, 2010). Vi tror att EBM och det professionsöverskridande samarbetet kan leda till en starkare konstruktiv länkning mellan kursmål och läraaktiviteter, samt att studenterna upplever hög relevans i läraaktiviteterna för sina framtida yrkesroller, vilket även Adams beskriver (Adams, Gaffney, & Lynn, 2016).

Vi tror att professionsöverskridande samarbete innebär utmaningar av olika slag. Ett framgångsrikt samarbete präglas av ömsesidig respekt och nyfikenhet för den andras kunskaper, samt viljan att lära sig nya saker och en strävan efter att förbättra undervisningen (Sargeant, 2009). Utmaningar kan vara att möta stress och tidsbrist, och att på allvar samarbeta och inte dela upp arbetet för mycket. Det skulle kunna motverka konstruktiv länkning och studenternas upplevelse av relevans och sammanhang. Det finns hierarkier i både vården och utbildningarna, olika professioner har olika status, *vem* som säger något kan ha betydelse i undervisningen. Studenter kan ha större respekt för medicinskt ämneskunniga än för bibliotekarier (Franklin, 2013). Professionsöverskridande samarbete kan stärka arbetet med alla delar inom EBM, även den avgörande informationssökningen och värderingen av information.

Under hösten använder vi EBM-guiden i bibliotekets undervisning och uppmuntrar lärare att bidra till den och använda den. Till våren börjar nya kursplaner gälla, för bl a läkarprogrammet, där EBM är en del av förändringen. Där får vi chans att på ett fördjupat sätt samarbeta professionsöverskridande i praktiken.

REFERENSER

Adams, N. E., Gaffney, M. A., & Lynn, V. (2016). The Role of Evidence-Based Practice in Collaborations between Academic Librarians and Education Faculty. *portal: Libraries & the*

Academy, 16(4), 697-720.

- Bak Andersen, I., Matzen, P., & Vågen, Ö. (2015). *Evidensbaserad medicin*. Lund: Studentlitteratur.
- Elmgren, M., & Henriksson, A.-S. (2010). *Universitetspedagogik*. Stockholm: Norstedts.
- Franklin, K. Y. (2013). *Faculty/Librarian Interprofessional Collaboration and Information Literacy in Higher Education*. ProQuest LLC. Retrieved from <http://ludwig.lub.lu.se/login?url=http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=eric&AN=ED553119&site=ehost-live> http://gateway.proquest.com/openurl?url_ver=Z39.88-2004&rft_val_fmt=info:ofi/fmt:kev:mtx:dissertation&res_dat=xri:pqm&rft_dat=xri:pqdiss:3558948 Available from EBSCOhost eric database.
- Sackett, D. L., Rosenberg, W. M., Gray, J. A., Haynes, R. B., & Richardson, W. S. (1996). Evidence based medicine: what it is and what it isn't. *Bmj*, 312(7023), 71-72.
- Sargeant, J. (2009). Theories to Aid Understanding and Implementation of Interprofessional Education. *Journal of Continuing Education in the Health Professions*, 29(3), 178-184

Spår 3, 10.45-12.45

Skrivfärdighet

LUX:C214

10.45-11.40 Seminarium

STUDENTERS SKRIVANDE – BRISTER, FÖRVÄNTNINGAR, ANSVAR

GUNLÖG JOSEFSSON¹, MARIE LINDSTEDT CRONBERG², KIKKI NILLASDOTTER³,
MARIANNA SMARAGDI³, SARA SANTESSON⁴ & CECILIA WADSÖ-LECAROS³

¹Språk- och litteraturcentrum, ²Historiska institutionen, ³Språk- och litteraturcentrum, ⁴Institutionen för kommunikation och medier

I medierna hävdas emellanåt – mer eller mindre högljutt – att dagens studenter inte kan skriva. Man kan hävda att sådana utspel är del av en kontraproduktiv skrivkrisdiskurs (Malmström 2017). Men bakom dem står i många fall universitetslärare som är frustrerade över att undervisningens kvalitet blir lidande eller att lärarens tid inte räcker till. Det är en situation som påverkar både studenter och lärare.

För att få en klarare bild av våra studenters faktiska skrivförmåga genomfördes vid HT-fakulteterna en pilotstudie under våren 2017 (Josefsson & Santesson 2017). I pilotstudien deltog ca 100 studenter, samtliga nyantagna på grundkurser inom HT, som skrev en referatuppgift. Referaten har bedömts med utgångspunkt i gymnasieskolans betygskrav och kraven för högskolebehörighet.

Resultatet visar stor spridning i studentgruppen, men anmärkningsvärt är att mer än tredjedel av studenterna misslyckas med någon eller några aspekter av sitt skrivande. Oftast gäller det styckeindelning, stilnivå eller meningsbyggnad. En rimlig fråga i sammanhanget borde då vara om detta är att betrakta som brister eller om det helt enkelt är vad vi kan förvänta oss hos personer som inte är skolade akademiker utan i början av sin universitetsutbildning (Ask 2007).

Under seminariet kommer vi inledningsvis att resonera kring studenternas skrivförmåga utifrån fyra olika perspektiv:

- högskolans behörighetskrav,
- gymnasieskolans kunskapskrav,
- universitetslärares förväntningar och
- universitetets ansvar för studenters skrivutveckling.

Därefter vill vi föra en konstruktiv diskussion om hur studenter kan utveckla sitt skrivande under universitetsstudierna. Diskussionen är inte tänkt att kretsa kring huruvida studenternas skrivförmåga var bättre förr. Istället vill vi diskutera hur vi kan stödja skrivutvecklingen hos de studenter vi har.

Diskussionspunkter:

- Vad kan vi, med utgångspunkt i högskolans behörighetskrav och gymnasieskolans kunskapskrav (Skolverket 2011), förvänta oss av studenterna?
- Hur kan studenterna utveckla sitt skrivande under universitetsutbildningen?
- Vilka resurser, insatser och funktioner skulle kunna stötta ämnena och studenterna?

REFERENSER

Ask, Sofia. 2007. *Vägar till ett akademiskt skriftspråk*. Växjö: Växjö University Press.

Josefsson, Gunlög & Sara Santesson. 2017. *Hur skriver våra studenter? En undersökning av skrivförmågan hos nyantagna studenter vid HT-fakulteterna vid Lunds universitet*. Rapport. Humanistiska och teologiska fakulteterna. Lunds universitet.

Malmström, Martin. 2017. *Synen på skrivande. Föreställningar om skrivande i mediedebatter och gymnasieskolans läroplaner*. Lund studies in educational sciences nr 1. Institutionen för utbildningsvetenskap. Lunds universitet.

Skolverket. 2011. Ämnesplaner för gymnasieskolan. www.skolverket.se

11.45-12.10 Paper

WRITING IN ENGLISH AT UNIVERSITY: THE EDUCATIONAL BENEFITS OF INVESTING IN A MOOC

SATU MANNINEN, ELLEN TURNER & CECILIA WADSÖ-LECAROS

Språk- och litteraturcentrum

During the past decade MOOCs have gained in popularity and many universities have launched such courses. Lund University currently offers nine MOOCs; eight of these are in collaboration with the Stanford-based platform Coursera. The Faculty of Humanities and Theology offers two MOOCs; *Writing in English at University*, developed by us and launched in September 2016, is one of them.

During course development, we were intrigued by how the original MOOC ideology – that MOOCs open up higher education and allow free access to knowledge – could be compatible with the fact that many universities, including LU, face financial pressure. As MOOC production can be expensive, universities must have reasons for investing in such courses. Research in the US (e.g., Allen & Seaman, 2014; Holland & Tirthali, 2014) and Europe (e.g., EADTU, 2016) places marketing-related reasons high among the primary objectives: a MOOC is expected to increase visibility, help build and maintain a brand and thus attract more students. Other common objectives include the desire to experiment with innovative pedagogy; provide flexible learning opportunities; improve educational outcomes; supplement on-campus teaching; and reduce teaching costs. Similar reasons are mentioned in a report by the Swedish Higher Education Authority for those Swedish universities that offer MOOCs (Universitetskanslersämbetet, 2016).

In this presentation, we introduce our MOOC and discuss its primary objectives in light of current research. While the MOOC was developed with an international audience in mind and it is open and free of charge, an important goal for us was to continue the work on academic writing in English that was started with the AWELU platform some years ago, and offer a re-

source for students and staff at LU. Another important goal was to develop a tool that could be integrated into on-campus teaching and also facilitate interdisciplinary teaching collaboration.

In the first year the MOOC has attracted over 22,000 enrolled learners. The video-lectures developed for the MOOC are also available on LU's YouTube Channel, and it is primarily these that have been integrated into LU courses involving writing. In our presentation, we outline ways in which the MOOC has created opportunities for students to reflect on their learning in relation to their writing and to reach the learning outcomes. We also give examples of how we have used the MOOC as a tool for teaching, and how it has rendered our teaching more effective. Finally, we outline future ideas for using the MOOC in a flipped classroom.

REFERENCES:

- Allen, E. & Seaman, J. 2014. *Grade change: tracking online education in the United States*. Babson Survey Research Group report. Available at https://onlinelearningconsortium.org/survey_report/2013-survey-online-learning-report/
- EADTU. 2016. *Comparing Institutional MOOC strategies*. A report presenting the results of a MOOC survey amongst higher education institutions (HEIs) with a strong focus on Europe and Canada. Available at: <https://eadtu.eu/home/publications>
- Hollands, F. & Tirthali, D. 2014. Why do institutions offer MOOCs? *Online Learning, Volume 18, Issue 3*, October 2014. Available at <https://olj.onlinelearningconsortium.org/index.php/olj/index>
- Universitetskanslersämbetet. 2016. Öppna nätbaserade kurser (MOOCs) i svensk högskola. Redovisning av ett regeringsuppdrag. Rapport 2016:1.

12.15-12.30 Pecha kucha

ATT UTVECKLA PRODUKTIVA SKRIVVANOR GENOM ATT FÖRÄNDRADOKTORANDERS KÄNSLOR KRING AKADEMISKT SKRIVANDE ÖIVIND ANDERSSON

Institutionen för Energivetenskaper

Presentationen bygger på resultat från ett experiment om akademiskt skrivande. Experimentet tog formen av en skrivcirkel som syftade till att identifiera och angripa improduktiva skrivbeteenden, som förhållning eller överdriven självkritik, och att förse deltagarna med verktyg för att underlätta skrivprocessen.

Alla tio deltagarna var doktorander vid LTH och arbetade med en vetenskaplig text under cirkeln. Före experimentet undersöktes deltagarnas skrivbeteenden och känslor kring skrivande genom ett frågeformulär och djupintervjuer. Det framkom att nästan alla deltagare förhållade skrivuppgifter, att de flesta ogillade att skriva och oftast var missnöjda med de texter de skrev.

Cirkeln bestod av åtta möten bestående av diskussioner och instruktioner kring ett ämne, samt ett 40 minuter långt skrivpass då deltagarna provande tips och tekniker. Hälften av mötena fokuserade på beteenden och attityder. Den andra hälften fokuserade på verktyg för att skriva och analysera text, för att göra skrivprocessen mindre abstrakt.

Det innehåll som behandlade beteenden och attityder var delvis inspirerat av [1], som före-

språkar att man arbetar med studenters skrivfärdigheter genom en coachningsmetod baserad på kognitiv beteendeterapi. Den kognitiva modellen säger att om man kan förändra människors föreställningar om en aktivitet kommer man att förändra deras beteenden i förhållande till denna. Ett viktigt mål med cirkeln var därför att identifiera improduktiva skrivbeteenden, demonstrera att de grundar sig på falska föreställningar och därmed lägga grunden för mer produktiva skrivvanor.

Efter skrivcirkeln utvärderades deltagarnas beteenden och attityder igen. Resultaten visade en signifikant positiv förändring av deras inställning till och känslor kring skrivandet. De tyckte det var lättare att påbörja en skrivuppgift, att skrivandet blivit mer produktivt och de var nöjdare med de texter de skrev. De ansåg sig också ha lärt sig ett antal praktiska verktyg som hjälpte dem att hantera skrivprocessen. Sammanfattningsvis visar resultaten att beteenden och attityder kan utgöra hinder i utvecklandet av skrivfärdigheter. För att skrivhandledningen ska bli effektiv bör dessa områden alltså inte ignoreras.

REFERENS:

Gardiner, M. and Kearns, H., The ABCDE of Writing: Coaching high-quality high-quantity writing, *International Coaching Psychology Review* 7(2) pp 237-249 (2012)

12.30-12.45 Pecha kucha

ATT SKRIVA FÖR ATT LÄRA. ELLER HUR SKA STUDENTEN MOTIVERAS ATT JOBBA MER ÄN LÄRAREN?

VICTORIA JOHANSSON

Språk- och litteraturcentrum

Inom mitt forskningsfält om skrivande och skrivinlärning har jag stött på mycket intressant forskning om hur skrivande kan användas på olika sätt för att bearbeta och förbereda material och på så sätt öka förståelse och inlärning hos studenterna. Genom åren har jag på olika sätt använt mig av delar av denna forskning i min universitetspedagogik. Detta inkluderar kollaborativt skrivande som ett sätt att både öka motivationen och förbättra inlärningen (Stendam 2016). En annan pedagogisk modell är teacher modelling (Harris et al. 2006) som kan kombineras med strategy instruction (Graham & Perin 2007), där lärare agerar som modeller för hur en uppgift kan genomföras. Detta kan kombineras med lärande genom observation (Rijlaarsdam et al. 2008) som flera studier har lyft fram som ett verksamt verktyg för att förbättra textkvaliteten. Inom lärande genom observation-paradigmet finns också flera studier som visar hur viktigt det är att möta en läsares reaktion på texterna för att förstå vad som fungerar och inte i en text, och för att utifrån läsarreaktionerna skriva om texter till något som fungerar. Här har forskningen bland annat studerat en kombination av kamratobservation och kamratgranskning (Couzijn 1999).

Som lärare har en av de svåraste nötterna att knäcka varit att låta studenterna genomföra – för dem – meningsfulla skrivuppgifter under kursens gång, utan att det innebär att jag får en ökad börda med att läsa och kommentera uppgifterna. På nästan alla kurser (oavsett nivå) har jag idag ett upplägg där studenterna skriver olika utkast (enskilt eller i grupp) under kursens

gång, och där studenterna sköter en stor del av återkopplingen av utkastet "på egen hand". Min återkoppling under kursen sker på strategiska platser: t ex vid val av ämne och litteratur, vid gruppindelning eller vid muntliga seminarier där det skrivna kan fångas upp och kommenteras så att alla hör. En grundtanke är att "modellerandet" fungerar för alla studenter på flera plan, t ex genom att alla mina kommentarer till alla studenter är öppna för alla att se via ett forum.

I denna presentation tar jag upp några upplägg som jag testat utifrån skrivforskningen som nämns ovan. Jag hoppas på en diskussion som ger mig fler tips att använda i framtiden.

REFERENSER:

- Couzijn, M. (1999). Learning to write by observation of writing and reading processes: Effects on learning and transfer. *Learning and Instruction*, 2, 109-142.
- Graham, S. (2006). Strategy instruction and teaching of writing: A meta-analysis. In C. MacArthurlestne, S. Graham, & J. Fitzgerald (Eds.), *Handbook of writing research* (pp. 187–207). New York: Guilford Publications.
- Harris, K., Graham, S., & Mason, L. (2006). Improving the writing, knowledge, and motivation of young struggling writers: Effects of self-regulated strategy development with and without peer support. *American Educational Research Journal*, 43, 295–340.
- Rijlaarsdam, G., Braaksma, M., Couzijn, M., Janssen, T., Raedts, M., Van Steendam, E., Toorenaar, A., & Van den Bergh, H. (2008). Observation of peers in learning to write, Practice and Research. *Journal of Writing Research*, 1 (1), 53-83.
- Van Steendam, E. (2016). Editorial: Forms of collaboration in writing. *Journal of Writing Research*, 8(2), 183-204.

Spår 4, 10.45-12.45

Digitala undervisningsmiljöer

SOL:135A

10.45-11.10 Paper

A REFLECTION ON HOW STUDENT LEARNING CAN BE ENHANCED THROUGH THE IMPLEMENTATION OF FLIPPED CLASSROOM TECHNIQUES

SUSANNE ARVIDSSON

Företagsekonomiska institutionen

This paper addresses the implementation of flipped classroom (or inverted classroom) (see Freeman Herreid and Schiller, 2013) as a pedagogical model in order to enhance student learning. There exists no single model for the flipped classroom. Instead the concept flipped classroom is broadly used to describe almost any class structure that provides pre-recorded lectures followed by in-class exercises (Overmyer, 2012). Thus, the implementation of flipped classroom can take many different forms depending on the underlying objectives.

To view flipped classroom as a quick fix is a delusion. To achieve an effective flip careful preparations as well as a well-designed alignment with learning objectives are required. Flipped classroom techniques are found to have a positive impact on student attitudes (Bolliger et al. 2010; Hill and Nelson, 2011), student behaviour (Chester et al. 2011; McCombs and Liu, 2007) and student performance (Traphagan et al. 2010; Vajoczki et al. 2010).

The purpose of this paper is to provide a reflection on how student learning can be enhanced thorough the implementation of flipped classroom techniques. The reflection takes it departure in a setting of a course in Corporate Finance at advanced level for international students. Different types of flipped classroom techniques are discussed in relation to different objectives underlying the objectives with the implementation. The overall objective with the implementation of flipped classroom techniques was to enhance student learning. Different levels of previous knowledge and different studying techniques influenced the decision to develop and implement flipped classroom techniques for this course. Influential was also the ambition to place more responsibility for the learning process on the students themselves in a way that also encouraged their motivation to experiment.

REFERENCES

- Bolliger, D. U., Supanakorn, S., and Boggs, C. (2010). Impact of podcasting on student motivation in the online learning environment. *Computers & Education*, 55, 714– 722.
- Chester, A., Buntine, A., Hammond, K., and Atkinson, L. (2011). Podcasting in education: Student attitudes, behaviour and self-efficacy. *Journal of Educational Technology & Society*, 14, 236–247.
- Freeman Herreid, C. and Schiller, N. A. (2013). Case studies and the flipped classroom, *Journal of College Science Teaching* 42 (5), 62-66.
- Hill, J. L., and Nelson, A. (2011). New technology, new pedagogy? Employing video podcasts

in learning and teaching about exotic ecosystems. *Environmental Education Research*, 17, 393–408.

McCombs, S., and Liu, Y. (2007). The efficacy of podcasting technology in instructional delivery. *International Journal of Technology in Teaching and Learning*, 3(2), 123–134.

Overmyer, J. (2012). Flipped classrooms 101. *Principal* (September/October), 46–47.

Traphagan, T., Kusera, J. V., and Kishi, K. (2010). Impact of class lecture webcasting on attendance and learning. *Educational Technology Research and Development*, 58, 19–37.

Vajoczki, S., Watt, S., Marquis, N., and Holshausen, K. (2010). Podcasts: are they an effective tool to enhance student learning? A case study from McMaster University, Hamilton Canada. *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia*, 19, 349–362.

11.15-11.40 Paper

WHAT'S IN IT FOR ME? CO-CREATION MELLAN STUDENTER, LÄRARE OCH BIBLIOTEKARIER I SKAPANDET AV E-LÄROBJEKT

LINA AHLGREN¹, LINDA GRANDSJÖ² & ANNIKA NILSSON³

¹LTHs Bibliotek, ²Samhällsvetenskapliga fakultetens bibliotek, ³Fysikbiblioteket

De senaste åren har co-creation och e-lärande inom högre utbildning uppmärksammats i den pedagogiska diskursen. Forskningen visar på att studenters möjlighet att själv påverka undervisningens form och innehåll kan leda till ökat engagemang och bättre djupinläring. Co-creation kan vara en väg för att nå dit.

I detta paper presenteras ett skandinaviskt utvecklingsprojekt med målsättning att stötta studenternas självständiga informationshantering och läroprocess. Lärare, studenter och bibliotekariere vid universiteten i Lund, Århus och Bergen har tillsammans utvecklat aktiverande e-läroobjekt som i en ämneskontext stödjer studenterna i deras förståelse för och användning av informationskompetens. Informationskompetens kan kort beskrivas som förmågan att finna, använda och kritiskt förhålla sig till information.

Att arbeta med e-läroobjekt har varit naturligt då e-lärande ökar studenternas flexibilitet i tid och rum och kan användas för att skapa aktivitet i och utanför klassrummet.

Co-creation har varit dominerande i projektet. Det har varit särskilt värdefullt för att fånga upp vilka aspekter av informationskompetens som studenter behöver fördjupad förståelse av. De tre aktörernas olika infallsvinklar har möjliggjort skapandet av e-läroobjekt som är ämnesrelevanta, integrerade i utbildningen samt möter studenternas verkliga behov.

Utifrån erfarenheter från utvecklingsprojektet och aktuell forskning exemplifierar och problematiserar vi några av de fördelar och utmaningar co-creation kan ge upphov till. Kan vi lära oss något av våra skandinaviska grannar? Vad ger co-creation för mervärde och för vem? Vilka bjuds in till co-creation, de vi bör jobba med eller de som är lättast att nå?

11.45-12.45 Seminarium

UTMANINGAR MED FÖRÄNDRINGSARBETE KRING BLENDED LEARNING. KAN KOLLEGIALT SAMARBETE VARA EN LÖSNING?

MARITA LJUNGQVIST

AHU, Utbildningsvetenskap

När lärare deltar i vetenskapligt underbyggda samtal om undervisning, och när sådana samtal uppmuntras i den miljö där man verkar, främjar det en kvalitetskultur kring undervisning och lärande (Mårtensson, Roxå, & Olsson, 2011; Roxå & Mårtensson, 2009). Högskolepedagogisk verksamhet kan stärka universitetslärares förmåga att delta i sådana konversationer både inom och mellan olika nätverk. Universitetslärare är inte öar utan utgör delar av kollegiala sammanhang som har egna traditioner, konventioner och uppfattningar om vad undervisning och lärande innebär, och enskilda individer kan ha svårt att påverka och utmana den egna undervisningskulturen. Samtidigt har den högskolepedagogiska kursverksamheten vanligtvis riktat in sig på just enskilda lärare som av behov eller intresse söker sig till en kurs, medan möjligheten att delta som ett lärarlag med rätt förutsättningar potentiellt skulle kunna ge större effekt vid ett förändringsarbete (Gast, Schildkamp, & Veen, 2017).

Under höstterminen 2017 startar en högskolepedagogisk fördjupningskurs om kursdesign med särskilt fokus på blended learning¹ vid AHU². Kursdeltagarna deltar i lärarlag som i gemensamma utvecklingsprojekt ska designa en kurs eller ett program med inslag av e-lärande, ett arbete i vilket de uppmuntras samarbeta med och få återkoppling från både särskilt utvalda "kritiska vänner"(Handal, 1999) och andra kollegor. De planerade kurserna/programmets utformning, och i synnerhet de digitala undervisningsmomenten, skall kunna motiveras utifrån såväl forskning och beprövad erfarenhet som hänsynstagande till varje utvecklingsprojekts unika kontext. En relativt stor tyngdpunkt läggs alltså på kritiska diskussioner och reflektioner kring e-lärande och kursdesign med stöd i litteraturen.

En fallstudie planeras med start hösten 2017 med syftet att undersöka på vilka sätt ett fokus på kollegialt samarbete och kritisk reflektion i en högskolepedagogisk kontext som rör e-lärande påverkar deltagarnas förhållningssätt till, och konversationer kring, lärande och undervisning generellt och blended learning specifikt.

I det föreslagna seminariet är förhoppningen att deltagarna ska reflektera kring frågor som rör t ex vilka "tysta" antaganden och associationer som finns i olika undervisningsmiljöer vid LU när det gäller e-lärande och blended learning. Hur samtalar vi kring dessa frågor och hur påverkar den diskursen vår praktik? Vad kan det finnas för fördelar/utmaningar med att arbeta kollegialt med kursutformning som innebär ett omprövande av rådande undervisningstraditioner och eventuell uppbyggnad av ny kompetens inom lärarkollegiet?

-----
¹ En vanlig definition av det engelska uttrycket blended learning – som ännu inte har någon vedertagen svensk översättning – är en pedagogiskt underbyggd kombination av digitala och campusbaserade miljöer och metoder för undervisning och lärande inom ramen för en kurs eller ett program

² Avdelningen för Högskolepedagogisk Utveckling, Lunds universitet

REFERENSER

- Gast, I., Schildkamp, K., & Veen, J. T. v. d. (2017). Team-Based Professional Development Interventions in Higher Education: A Systematic Review. *Review of Educational Research*.
- Handal, G. (1999). Consultation Using Critical Friends. *New Directions for Teaching and Learning and Instruction*, 79, 59-70.
- Mårtensson, K., Roxå, T., & Olsson, T. (2011). Developing a quality culture through the Scholarship of Teaching and Learning. *Higher Education Research & Development*, 30(1), 51-62.
- Roxå, T., & Mårtensson, K. (2009). Teaching and learning regimes from within: Significant networks as a locus for the social construction of teaching and learning. In C. Kreber (Ed.), *The university and its disciplines: Teaching and learning within and beyond disciplinary boundaries* (pp. 209-218). New York: Routledge.

Spår 5, 10.45-12.45

Inkluderande undervisning

SOL:H140

10.45-11.40 Seminarium

METODER FÖR OCH EFFEKTER AV ATT SKAPA ETT INKLUDERANDE STUDENTKLIMAT

MIKAEL ASPLUND & CAMILLA FORSELL

Institutionen för teknik och naturvetenskap (ITN) och Institutionen för datavetenskap, Linköpings universitet

Den roll som högre utbildning fyller i samhället handlar inte bara om att tillgodose arbetsmarknaden med utbildad personal. Det handlar minst lika mycket om att ge de studerande möjligheter till personlig utveckling och chans att påverka framtiden. Dessvärre fungerar idag många utbildningar som filter där personer som inte passar in i en viss mall stöts bort. Bland tekniska och datavetenskapliga utbildningar är detta speciellt tydligt där unga killar direkt från gymnasiet, och ofta med starkt teknikintresse, utgör normen. De studenter som idag läser dessa utbildningar är de som kommer att starta morgondagens Facebook, Spotify, och Tesla. Med andra ord kommer de att påverka samhället i grunden och det blir en demokratifråga att utbildningarna inte bara riktar in sig på en liten grupp av individer.

Många utbildningar dras också med problem att studenterna inte slutför sina studier. Orsakerna till detta är många och komplexa, men det är tydligt att en bidragande faktor till avhopp bland många är känslan av att inte passa in och känna att man hör till.

Det är alltså av stor vikt att vi motverka denna tendens och arbetar för att skapa ett inkluderande klimat för studenterna. Vid Linköpings universitet har vi sen ett par år tillbaka bedrivit ett projekt som syftar till just detta. En av erfarenheterna från detta arbete är att det finns ett stort engagemang och välvilja bland lärare, men att avståndet från examinatoren för en kurs till studentens vardag utgör ett hinder. Studentens vardag påverkas av så väldigt mycket mer än vad föreläsaren säger och gör i storsal. Det handlar inte minst om hur assistenter (som ibland är äldre studenter) agerar, medvetet eller omedvetet, och svårast av allt, hur deras kurskamrater beter sig. Dessutom, finns det ibland en risk att frågor av denna art hamnar mellan stolarna eftersom ingen känner att det är deras ansvar.

Syftet med detta seminarium är att diskutera erfarenheter från och nya idéer om hur vi skapar ett inkluderande studentklimat. Kan vi påverka hur studenterna bemöter varandra, utan att det blir krystat? Hur får man in aspekter som handlar om bemötande och värderingar i utbildningar som redan är fyllda med mycket teoretiskt innehåll som inte enkelt låter sig kombineras med denna typ av diskussioner. Vad är egentligen lärarens roll, och om detta inte är lärarens ansvar, vems är det då

11.45-12.45 Seminarium

HUR UPPLIVER STUDENTER MED FUNKTIONSARIATION SIN STUDIEVARDAG

ÅSA FORSBERG & INGELA WAHLGREN

Universitetsbiblioteket

Under höstterminen 2016 genomförde Lunds universitets bibliotek en mindre kvalitativ undersökning av studenters upplevelse av sin studievardag. Den metod vi valde att använda kallas *Cultural probe* och är en UX-metod. UX står för *User Experience* och är ett samlingsbegrepp för kvalitativa, etnografiska metoder för att undersöka människors upplevelse av en företeelse, en aktivitet etc. Metoden går ut på att deltagarna visuellt, audiellt och/eller i skrift dokumenterar en given situation eller plats, och därefter intervjuas utifrån dokumentationen. En fördel för deltagarna är att de enkelt och engagerande kan genomföra dokumentationen. En fördel för undersökaren är att man får möjlighet att ta del av deltagarnas vardag (Emery, 2016).

Vi valde metoden för att få ett fokus på och ett perspektiv utifrån studenternas upplevelser, situation och behov utan att styra dem med specifika frågor; dessutom kunde vi välja visuell dokumentation vilket innebar att studenterna inte behövde uttrycka sig skriftligt, något som för studenterna i målgruppen kan vara besvärligt.

Vi lyckades bara rekrytera fyra studenter, förmodligen främst på grund av kort framförhållning. De deltagande studenterna kom från Samhällsvetenskapliga fakulteten, Medicinska fakulteten och LTH. Tre av studenterna är dyslektiker och en student synskadad. En student har annat förstaspråk än svenska.

Deltagarna fick i uppdrag att dokumentera sin studievardag under en vecka (sju dagar, inklusive helg) genom att ta minst tre foton varje dag. Därefter träffade vi studenterna för en enskild intervju utifrån bilderna.

Trots det låga antalet deltagare fick vi ett rikt material, som berörde olika aspekter av studenternas studievardag. Studenterna själva valde vad de ville dokumentera och lyfta fram, alltså det som de själva upplevde som väsentligt. De tog upp både den fysiska och den digitala lärandemiljön och studiemiljön och hur de upplevde det att ta till sig kurslitteratur och att själva skriva arbeten.

En genomgående aspekt i resultatet är det faktum att studenterna lägger ner mycket tid på sina studier, på att läsa, skriva, organisera och strukturera arbetet. Det är något som tas upp av befintlig litteratur, bland annat Seale (2015), Björn Milrad (2010), Johansson (2012), Eriksson Gustavsson (2012).

I presentationen kommer jag att gå in närmare på resultaten av undersökningen och därefter diskutera hur man kan förhålla sig till dem för att utveckla en inkluderande lärandemiljö.

REFERENSER

- Björn Milrad, Marianne (2010). *Studenter med läs- och skrivsvårigheter som deltagare i högre utbildning*. Växjö: Linneaus University Press.
- Emery, L. (2016). The why, what and how of using ethnography for designing user experience in libraries (and a few pitfalls to avoid) in Priestner, A. & Borg, M. (red) *User experience in libraries: applying ethnography and humans-centred design*. London: Routledge.
- Eriksson Gustavsson, Anna-Lena (2011). *”Det är tufft att plugga... men jag känner att jag klarar*

- det": en studie om akademiska studier och skriftspråkliga svårigheter.* Linköping: Linköpings universitet. Tillgänglig online liu.diva-portal.org/smash/get/diva2:408428/FULLTEXT01.pdf
- Johansson, Elna (2012). En högskola för många. I Melin, Margareta & Johansson, elna (red) *Inkluderande möten i högskolan*. Lund: Studentlitteratur.
- Seale, Jane K. (2014). *E-learning and disability in higher education: accessibility research and practice*. 2nd edition. London: Routledge.

Spår 1, 13.45-14.45

Forskarutbildning

LUX:B129

13.45-14.10 Paper

ENSAMHET, SOCIALISATION OCH ERKÄNNANDE INOM FORSKARUTBILDNINGEN. ENSAMARBETANDE DOKTORANDER OM SIN ARBETSSITUATION OCH DOKTORANDTILLVARO

OLA HOLMSTRÖM

Avdelningen Kvalitet & utvärdering/Utbildningsvetenskap

I föreliggande bidrag presenteras en rapport som publicerades i Lunds universitets rapportserie Utvärdering under 2016. Rapporten har sin bakgrund i 2007/2008 och 2012/2013 års utvärderingar av forskarutbildningen vid Lunds universitet. Båda utvärderingsstudierna bygger på enkätdata och de visar på olika sätt att ensamarbetande doktorander trivs sämre med doktorandtillvaron än doktorander som ingår i en forskargrupp. Som särskilt problematiskt framstår situationen för ensamarbetande kvinnor. Mot denna bakgrund syftar studien till att fördjupa förståelsen för den ökade sårbarhet och lägre grad av trivsel som doktorander som arbetar ensamma ger uttryck för. Vad är problematiskt med forskarstudierna utifrån de ensamarbetande doktorandernas synvinkel och varför verkar situationen vara särskilt besvärlig för kvinnor?

Utifrån dessa frågeställningar genomfördes 26 kvalitativa intervjuer med ensamarbetande doktorander vid Lunds universitet. Intervjumaterialet analyseras utifrån teoretiska perspektiv på ensamhet, socialisation och erkännande. Begreppen hänvisar på olika sätt till frågan om individens relation till gruppen. Medan ensamhet handlar om frånvaron av de andra, handlar socialisation om vägen in i en gemenskap och erkännande om betydelsen av att individens kompetens och prestationer synliggörs inom gruppen. Att studien fokuserar på ensamarbetande doktorander är inte liktydigt med att resultaten skulle sakna relevans för andra doktorander än de som arbetar ensamma. Att doktorera ensam eller inom ramen för en forskargrupp handlar om gradvisa skillnader snarare än om några absoluta positioner.

Studiens resultat visar att doktorandernas känslor av ensamhet i första hand är ämnesmässig och relaterar till deras forskning och avhandlingsarbete. Vidare kan doktoranders ensamhet förstås som såväl självvald som ofrivillig och behovet av andra kan variera stort mellan doktorander och olika perioder i forskarstudierna. Studien visar också på kraften i doktoranders informella socialisation, vilken lokaliseras till sammanhang och handlingsmönster som doktorander påträffar utanför formella direktiv och riktlinjer. Särskilt problematiseras forskarutbildningsmiljöer som präglas av ett långtgående individualistiskt förhållningssätt till arbetet. I dessa tenderar problem som doktorander kan uppleva att både normaliseras och individualiseras. Därtill beskrivs miljöer med ett långtgående individualistiskt förhållningssätt som särskilt problematiska för kvinnor. Av intervjuerna framgår också att doktorandstudier kan vara förenade med starka känslor av tvekl i relation till såväl den egna förmågan som avhandlingsarbetets mening. Detta aktualiserar

betydelsen av erkännande av doktoranders färdigheter och förmågor. Samtidigt framkommer att det kan finnas en stor diskrepans mellan doktoranders behov av professionellt erkännande och det faktiska erkännande som de upplever att de får inom forskarutbildningen.

REFERENSER

Holmström, O. (2016) *Ensamhet, socialisation och erkännande. Ensamarbetande doktorander om sin arbetssituation och doktorandtillvaro*. Rapport nr. 2016:277. Lunds universitet: Media-Tryck.

14.15-14.40 Paper

PROGRESSION OCH UTMANINGAR I TVÄRVETENSKAPLIG UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ: NATIONELLA FORSKARSKOLAN OM ÅLDRADE OCH HÄLSA, SWEAH

MARIA HAAK & SUSANNE IWARSSON

Institutionen för hälsovetenskaper

Nationella forskarskolan om åldrande och hälsa (SWEAH) har ett starkt fokus på fler- och tvärvetenskaplig forskning. SWEAH etablerades 2014 och finansieras av Vetenskapsrådet. En viktig del av forskarskolan är samarbetet mellan forskare från 16 svenska partners med olika bakgrund såsom medicin, hälsovetenskap, socialt arbete, beteendevetenskap, ekonomi, juridik, demografi, teknologi, arkitektur, etc. Ingen enskild disciplin eller enskilt forskningsfält kan hantera de komplexa krav den åldrande befolkningen ställer på hälso- och sjukvård och samhället i stort (Bass, 2013). Forskarskolans mål är att utveckla en konkurrenskraftig tvärvetenskaplig nationell studentdriven lärandemiljö och bidra till produktion av kunskap om åldrande och hälsa, med särskild hänsyn till komplexiteten i åldrandet i dagens och framtidens samhälle.

Denna presentation fokuserar på analys av och reflektion över hur progression kan hanteras i en uttalat tvärvetenskaplig forskarskola. Progressionen inom SWEAH är av karaktären integrerad och cirkulär (Karlsson & Fransson, 2006). Integreering av kunskaper inom olika ämnesområden och fördjupning inom doktorandernas egna ämnesområden sker genom kurser, andra lärandeaktiviteter och nätverksaktiviteter, nationellt och internationellt. Doktoranderna breddar och fördjupar successivt sina kunskaper, färdigheter och förhållningssätt inom området åldrande och hälsa genom de lärandeaktiviteter som finns att tillgå inom ramen för forskarskolan. I den integrerade och cirkulära progressionen ingår också fördjupad och breddad kompetens när det gäller kommunikationsförmåga, självständighet, problemlösningsförmåga och vetenskapligt förhållningssätt. Sådana förmågor tränas inte minst i forskarskolans nätverksaktiviteter där doktoranderna t ex får öva sig i att beskriva sin forskning för doktorander från andra ämnesområden än deras egna, de uppmuntras medverka i konferenser med olika inriktning och har också möjlighet att med ekonomiskt stöd från forskarskolan göra forskningsvistelser utomlands. Genom analys av befintliga lärandeaktiviteter inom forskarskolan tycks progressionen vara uppdelad mellan dels utbildningens, dels doktorandens individuella progression. Hittills genomförda utvärderingar visar att aktiviteterna leder till att doktoranderna exponeras för många olika perspektiv på forskning om åldrande och hälsa, vilket upplevs som positivt men också utmanande.

Research Development Framework (Vitae, 2010) är ett ramverk som beskriver de kunskaper, beteenden och andra karaktäristiska som framgångsrika forskare behöver inneha. Ramverket är framtaget för att identifiera områden där forskaren är stark och också de områden som behöver stärkas. Ramverket kan användas för att strukturerat utveckla kursvärderingar, årsrapporter samt enkätundersökningar för att identifiera progression under tiden som ansluten till forskarskolan. Även individuella återkommande intervjuer med doktoranderna under anslutningstiden kan vara värdefulla för att fånga doktorandernas syn på den fördjupning och breddning av kunskapen inom området åldrande och hälsa som är viktig för att uppnå forskarskolans målsättning.

REFERENSER

- Bass S.A. (2013). The state of gerontology – opus one. *The Gerontologist*, 53, 534-42. doi: 10.1093/geront/gnt031. Epub 2013 Apr 25.
- Karlsson, B., Fransson, G. (2006). *Progression: fördjupning och bredd*. Presentation vid Bologna seminariet vid Mittuniversitetet, Sundsvall, 21 september, 2006.
- Weurlander, M., Bolander Laksov, K. (2007). *Om bredd och djup. Några tankar om hur progression kan uttryckas*. Medical Education Guide nr 3, Centrum för utbildning och lärande (CUL), inst LIME, Karolinska Institutet.
- Vitae (2010). *Researcher Development Framework*. Careers Research and Advisory Centre (CRAC). www.vitae.ac.uk/rdf. ISBN: 978-1-906774-18-9.

Spår 2, 13.45-14.45

Case

LUX:A233**13.45-14.45 Seminarium****CASEMETODEN – VERKTYG ATT ENGAGERA FÖR ANSTÄLLNINGSBARHET****OLA MATTISSON, ULF RAMBERG & MATS URDE****Företagsekonomiska institutionen**

En generisk utmaning för varje undervisande pedagog är att skapa intresse och engagemang för studierna och för ämnet. Att väcka studenternas nyfikenhet är en avgörande komponent för att stimulera inläring. Detta är särskilt betydelsefullt på universitetsnivå när studenten har att göra mycket arbete på egen hand. Det blir helt enkelt lättare och mer kraftfullt att undervisa när läraren kan aktivera studenterna fullt ut och skapa mening för ämnet de studerar.

Varje ämne har sin karaktär och sitt sammanhang och därmed finns också olika föreställningar om hur färdiga studenter kan bidra i yrkeslivet genom sina kunskaper. Förutom förkovran inom ämnet i sig finns också en förväntan om att ämneskunskaper ska kunna omsättas i praktiska sammanhang efter avslutade studier. För många studenter är möjligheten att använda sina kunskaper praktiskt en viktig drivkraft i studiernas meningsskapande. Samtidigt är anställningsbarhet något som arbetsgivare ofta lyfter fram som betydelsefullt.

Vid Lunds universitet används casemetoden på flera håll inom undervisningen och inte minst inom Ekonomihögskolan (EHL) finns en tradition av att undervisa och examinera med case på alla nivåer. Från studenter såväl som lärare anses formen vara krävande men uppskattad för sin inneboende förmåga att skapa engagemang och diskussion kring aktuella problem. Studenterna uppskattar att få arbete med vad de uppfattar som relevanta och praktiska problem, medan lärare lyfter fram möjligheter att tillämpa teori för att sortera och analysera komplexa problem. Under senare tid har också många arbetsgivare börjat tillämpa case vid urval och rekrytering, vilket ytterligare ökat intresset för casemetoden från såväl studenter som företag.

Att casemetoden skapar engagemang och meningsskapande för studenter och möter kravet på anställningsbarhet hos arbetsgivare har enligt våra erfarenheter flera förklaringar. Centralt är att casemetoden hämtar sin näring i ett studentdrivet och studentcentrerat lärande där läraren huvudsakligen orkestrerar lärtillfället och ansvarar för upprätthållandet av lärandemiljön. Vidare ger casemetoden studenter möjlighet att själva upptäcka ämnesspecifika kärnkoncept och problematisera dess olika bottnar och utgångspunkter. Detta tillsammans med att ämnets teoretiska utgångspunkter kan illustrerats i olika empiriska kontexter ger studenterna successivt ett professionellt förhållningsätt till vad ämnet är och hur det kan tillämpas.

Vid seminariet presenterar och problematiserar vi erfarenheter från EHL kring att använda case i undervisningen. Såväl lärares som studenters erfarenheter lyfts fram. Fokus ligger på metodens möjligheter till att stimulera till engagemang från lärare och studenter samt hur detta kan relateras till förmåga att utveckla studenters anställningsbarhet.

Spår 3, 13.45-14.45

Lärande och reflektion

LUX:C214

13.45-14.10 Paper

DEN PEDAGOGISKA PORTFÖLJEN – ETT SÄTT ATT UTVECKLAS SOM LÄRARE OCH LÄRARKOLLEKTIV

SUSANNE PELGER¹ & MARIA LARSSON²

¹NATURVETENSKAPLIGA FAKULTETEN, ²AHU, UTBILDNINGSVETENSKAP

I den pedagogiska litteraturen finns många exempel på hur reflektion kan användas för lärande och utveckling. Några av dessa handlar om hur lärare kan få insikter om undervisning och lärande genom att skriva en pedagogisk portfölj (se t.ex. FitzPatrick & Spiller, 2010; Jones, 2011; Trautwein et al., 2015). Däremot är det ont om studier som visar hur lärarnas nya insikter tar sig uttryck i deras undervisning. Inom ramen för ett EQ11-projekt har vi därför undersökt vilka förändringar universitetslärares portföljskrivande kan leda till i den pedagogiska praktiken (Pelger & Larsson, 2017).

Undersökningen genomfördes som en enkätstudie, där 26 lärare besvarade fritextfrågor om vilka eventuella insikter de hade fått av att skriva en pedagogisk portfölj, och vad dessa insikter hade fått för effekter i deras praktik och pedagogiska samverkan med kolleger. Lärarna som kom från tre fakulteter – LTH, Naturvetenskapliga fakulteten och Samhällsvetenskapliga fakulteten – hade alla gått workshopen "Den pedagogiska portföljen". De allra flesta redogjorde i sina enkätsvar för vilka insikter som portföljskrivandet hade fört med sig, och hur dessa insikter hade förändrat deras praktik. Några beskrev också hur det kollegiala utbytet och det pedagogiska samtalet med andra lärare hade förändrats.

I vår konferenspresentation kommer vi att visa exempel på de effekter som lärarna i denna undersökning upplever att skrivandet av en pedagogisk portfölj har fått. Utifrån Krebers (2002) tre nivåer *Excellens*, *Expertise* och *Scholarship of Teaching and Learning* (SoTL) kommer vi att resonera om hur dessa effekter speglar lärares professionella lärande och progression. Vi kommer också att diskutera möjligheterna att använda portföljskrivandet som ett redskap för akademisk utveckling såväl för enskilda lärare som för akademiska lärares kollektiva praktikgemenskap.

REFERENSER

- FitzPatrick, M.A. & Spiller, D. (2010). The teaching portfolio: institutional imperative or teacher's personal journey? *Higher Education Research & Development*, 29(2): 167–178.
- Jones, E. (2010). Personal theory and reflection in a professional practice portfolio. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 35(6): 699–710.
- Kreber, C. (2002). Teaching Excellence, Teaching Expertise, and the Scholarship of Teaching. *Innovative Higher Education*, 27(1), 5-23.
- Pelger, S. & Larsson, M. (2017). Den pedagogiska portföljen – en väg mot ett kvalificerat akademiskt lärarskap. I: Pelger, S. & Santesson, S. (red) *Kompetensportfölj för dokumen-*

tation, reflektion och progression. (s. 89–107). Lund: Naturvetenskapliga fakulteten, Lunds universitet.

Trautwein, C., Nückles, M. & Merkt, M. (2015). Complex dynamics in academics' developmental process in teaching. *Higher Education Research & Development*, 34(3): 641–657.

14.15-14.40 Paper

REFLEKTION SOM AKADEMISK FÄRDIGHET OCH REDSKAP FÖR LÄRANDE

SUSANNE PELGER¹ & SARA SANTESSON²

¹Naturvetenskapliga fakulteten, ²Institutionen för kommunikation och medier

Att kunna reflektera över sin kunskap och sitt lärande är en av de centrala färdigheter som högre utbildning ska leda fram till (SFS 1993:100, bilaga 2). Samtidigt kan reflektionen bidra till både ämnesförståelse och förståelse av det egna lärandet. Inom EQ11-projektet *Kompetensportfölj för dokumentation, reflektion och progression* har vi undersökt hur studenters förmåga till akademisk reflektion kan tränas under utbildningens gång (Pelger & Santesson, 2017). Undersökningen har genomförts i form av tre fallstudier, där olika typer av reflektionsuppgifter har implementerats inom civilingenjörsutbildningens elektroteknikprogram, utbildningen i retorik och sjukhusfysikerutbildningen.

Inom elektroteknikprogrammet har syftet varit att undersöka hur studenternas motivation och målbild påverkar dels förmågan att identifiera behov av kunskap, dels studieresultatet (Sandberg & Wallman, 2017). Retorikutbildningen har studerat vilka kompetenser studenterna väljer att beskriva samt hur de beskriver sin läroprocess (Santesson, 2017). På sjukhusfysikerutbildningen har syftet varit att studera formen för reflekterande skrivande och hur reflektionerna kan användas för att beskriva lärandet (Ceberg & Jönsson, 2017).

En samlad analys av resultatet visar att reflektionsuppgifter som integreras i utbildningen kan stödja såväl ämnesmässigt lärande som generella färdigheter. I konferenspresentationen ger vi exempel på hur studenters lärande har tagit sig uttryck i de tre undersökta utbildningarna. Vi sammanfattar också de medverkande lärarnas erfarenheter i form av rekommendationer för hur reflektion och kompetensportföljer kan användas i utbildningen för att skapa förutsättningar för studenters lärande.

REFERENSER

Ceberg, C. & Jönsson, M. (2017). Reflekterande uppgifter under sjukhusfysikerutbildningens praktiktermin. I: Pelger, S. & Santesson, S. (red) *Kompetensportfölj för dokumentation, reflektion och progression.* (s. 79–88). Lund: Naturvetenskapliga fakulteten, Lunds universitet.

Pelger, S. & Santesson, S. (2017) *Kompetensportfölj för dokumentation, reflektion och progression.* Lund: Naturvetenskapliga fakulteten, Lunds universitet.

Sandberg, F. & Wallman, L. (2017). Reflektionsuppgift inom elektroteknikprogrammet. I: Pelger, S. & Santesson, S. (red) *Kompetensportfölj för dokumentation, reflektion och progression.* (s. 49–57). Lund: Naturvetenskapliga fakulteten, Lunds universitet.

Santesson, S. (2017). Retoriska portföljer. Studie av studenters portföljsskrivande inom re-

torikämnet vid Lunds universitet. I: Pelger, S. & Santesson, S. (red) *Kompetensportfölj för dokumentation, reflektion och progression*. (s. 59–78). Lund: Naturvetenskapliga fakulteten, Lunds universitet.

Svensk Författningssamling (SFS 1993:100). *Högskoleförordning*.

Spår 4, 13.45-14.45

Digitala undervisningsmiljöer/ Erfarenhetsbaserad kunskap

SOL:135A

13.45-14.10 Paper

ENHANCING STUDENT ENGAGEMENT USING GITHUB AS AN EDUCATIONAL TOOL
SARA GUNNARSSON¹, PETER LARSSON², SARA MÅNSSON², ERIK MÅRTENSSON¹ &
JONATHAN SÖNNERUP¹

¹Department of Electrical and Information Technology, ²Department of Energy Sciences

Student engagement is an important factor when it comes to the learning process. Students who do not feel engaged in their studies are more likely to fail their exams and might even drop out of their education. Some essential parts to feeling engaged in the studies are motivation, authenticity in learning, feedback and having a deep approach to learning.

Different methods have been tried in order to increase student engagement. One of them is the contributing student pedagogy, where students contribute to the learning of others and also value the contributions of others [2]. Some of the key aspects are that there is a focus on contributing to the course content and that these contributions are facilitated by technology in some way. This technology can be different types of learning management systems. Some necessities for these systems, in order to favour the contributing student pedagogy, are that they facilitate collaboration and communication and support the authoring of learning resources.

One tool which was found to fulfill these requirements is GitHub, a social and collaborative platform which is traditionally used for software development. GitHub has lately emerged as a tool used in education as it is possible to use it for other purposes than just collaborating on programming code.

This study starts with a literature study which connects the theory of student engagement and the contributing student pedagogy to the requirements on the technologies needed to facilitate these pedagogical aspects. After introducing the technology chosen in this report, GitHub, and presenting some current results of using GitHub in education [1, 3], there is a case study, which is an example of when GitHub has been used for course development by older students at LTH, Lund University. The study shows that using GitHub in education can lead to increased student engagement and favour the contributing student pedagogy, if used in a proper manner.

REFERENCES

- [1] Joseph Feliciano, Margaret-Anne Storey, and Alexey Zagalsky. Student Experiences Using Github in Software Engineering Courses: A Case Study. In Proceedings of the 38th International Conference on Software Engineering Companion, ICSE '16, pages 422–431, New

York, NY, USA, 2016. ACM.

- [2] John Hamer, Quintin Cutts, Jana Jackova, Andrew Luxton-Reilly, Robert McCartney, Helen Purchase, Charles Riedesel, Mara Saeli, Kate Sanders, and Judith Sheard. Contributing Student Pedagogy. SIGCSE Bull., 40(4):194–212, November 2008.
- [3] Alexey Zagalsky, Joseph Feliciano, Margaret-Anne Storey, Yiyun Zhao, and Weiliang Wang. The Emergence of Github As a Collaborative Platform for Education. In Proceedings of the 18th ACM Conference on Computer Supported Cooperative Work & Social Computing, CSCW '15, pages 1906–1917, New York, NY, USA, 2015. ACM

14.15-14.40 Paper

ATT LÄRA AV OMEDELBARA ERFARENHETER – VIKTIG DEL AV PSYKOLOGUTBILDNINGEN?

MARIE BERGSTRÖM & BENGT BRATTGÅRD

Institutionen för Psykologi

Sedan 30 år tillbaka har psykologutbildningen vid Lunds universitet på termin sju innehållit ett moment som ger studenterna möjlighet att öka sina kunskaper och insikter om sociala skeenden i grupper och organisationer. Teorin bakom detta moment är psykodynamisk systemteori (Fraher, 2004, Heinskou & Visholm, 2005).

Metoden är erfarenhetsbaserad vilket innebär att studenterna deltar i olika former av grupper där det sker en reflektion över upplevelser och erfarenheter. De erfarenheter som sker här-och nu kan fördjupas och omvandlas till en personligt förankrad kunskap eller färdighet. Metoden erbjuder inga färdiga lösningar och det finns ingen i förväg bestämd beskrivning av vad som ska läras. Studenterna får ett personligt ansvar för sitt lärande på ett annat vis än traditionella undervisningssituationer kan erbjuda. Den pedagogiska poängen med detta erfarenhetsbaserade moment är alltså inte förutbestämt, vilket ofta är fallet vad gäller övriga erfarenhetsbaserade moment på psykologutbildningen.

Det erfarenhetsbaserade momentet, kallat grupprelationskonferensen, utgörs av två dagars externat där studenter på termin 7 är deltagare tillsammans med lärare som under dessa dagar antar rollen att vara konsulter, den s.k. staben. Stabens uppgift är att göra det möjligt för studenterna att förstå vad som sker i grupper och organisationer, system och delsystem under grupprelationskonferensen. Detta görs möjligt genom strikta ramar vad gäller tider, lokaler och uppgifter. De lärare som ingår i staben har en annan lärarroll än vad studenterna är vana vid att möta på universitet eller på psykologutbildningen. Genom den tillfälliga organisation som skapas kan det bli möjligt att testa, utforska, utmana, förföra och bli förförd av en auktoritet som bara finns dessa båda dagar som grupprelationskonferensen varar.

I en pågående studie intervjuas lärare och personer i ledande ställning vid institutionen för psykologi med syfte att utforska den betydelse detta erfarenhetsbaserade moment har haft för psykologutbildningen och för psykologyrket.

Resultaten av studien visar hur momentet har utvecklats och förändrats i linje med utveckling och förändring av synen på psykologin ur ett samhälleligt perspektiv från att vara ett moment med självkännedom i fokus via smågruppspsykologi till att idag handla om organisation, ledning

och auktoritet. Intressanta frågor som belyses är vad som möjliggör lärandet på detta erfarenhetsbaserade moment och hur detta kan kopplas till studenternas framtida profession som psykologer. Konsulternas uppgift är att göra det möjligt för studenterna att skapa ett lärande med utgångspunkt i att handla, försöka förstå, handla igen och utforska vad det innebär att göra si eller så. Hur kan ett sådant lärande vara betydelsefullt för en blivande psykolog? En viktig faktor kan vara organisationens förmåga att härbärgera de processer som uppkommer under konferensen, och konsulternas härbärgerande av motstridiga upplevelser.

REFERENSER

- Fraher, A.L. (2004) Systems psychodynamics: The formative years (1895-1967). *Organisational and Social Dynamics*, 4 (2), pp. 191-211
- Heinskou, T. & Visholm, S. (2005) *Psykodynamisk organisationspsykologi. Omedvetna processer på arbetet*. Stockholm: Liber

Spår 5, 13.45-14.45

Jubileumssession 2007 – 2017 – 2027. Vad har hänt inom pedagogisk verksamhet vid LU de senaste 10 åren? Och vart är vi på väg framöver?

LUX AULA

13.45-14.45 Papers

10 YEARS LATER: HAVE WE IMPROVED OUR PEDAGOGICS?

MATTIAS ALVETEG

Kemiteknik

Gradual change may pass us by without us ever noticing, but if we could jump back to 2007 I think we all could point out a few drastic changes. In 2007 the first iPhone was released, Sweden took the final step from analogous to digital TV broadcasting and to increase comparability of education qualifications, every single university level course in Sweden was replaced by new courses described with learning outcomes.

The large changes in what technologies are commonly available have clearly affected the way we teach, but has it changed our pedagogics? Changing the technology used does not necessarily imply an improvement (e.g. Muller 2014). “Death by PowerPoint” is just as detrimental for student learning as “Death by overhead projector”. I would argue, however, that apart from the technological change there has also been a change in attitudes and pedagogic competence.

In 2007 it was not uncommon for teaching staff at LTH to frown if they heard someone use pedagogic terms such as constructive alignment, learning thresholds, or learning outcomes. Talking about pedagogical failures or problems was seen as an odd behaviour by many. I remember trying to start a pedagogical discussion by admitting that I sometimes regretted how I phrased an exam question: The student answers made me realise that my question could be misinterpreted, thus making it difficult to grade student answers. A colleague quickly killed the discussion by stating: An *experienced* teacher can *always* grade students.

Today, much of that has changed. Many teachers dare to step out of their comfort zone and expose their vulnerability in their learning activities as well as in their interaction with colleagues regarding their teaching. Among the younger teachers and PhD-students, it seems rather common to use pedagogic courses and literature as basis for experimenting with different pedagogic strategies, and to discuss with colleagues how to develop an evidence based pedagogic strategy in their course.

All is not well, however. We are still rather inefficient in communicating new findings, tools and guidelines. How many students and teachers are for example aware of and use the AWELU platform created 2010, the university guidelines on plagiarism and deceitful behaviour from 2012 and the MOOCs on writing from 2016?

REFERENSER

Muller, D 2014: This Will Revolutionize Education. *Veritasium YouTube channel*, <https://www.youtube.com/watch?v=GEmuEWjHr5c>

“HÄR HAR MAN ALLTID MED SIG.” DISTANSUNDERVISNING OCH NYA PERSPEKTIV I LÄRANDET

KRISTINA LUNDBAD

Bokhistoria, Institutionen för kulturvetenskaper

Närvaro är ett högt värderat fenomen i universitetsvärlden: Studenterna ska komma till sina föreläsningar, lärare och forskare ska vara på sina arbetsplatser och vid seminarier och lektions-tillfällen bekräftar signaturerna på närvarolistan att vi var där. Men var vi verkligen det? Var det inte ganska många som lite diskret sysslade med något annat på sina medhavda datorer och mobiler eller satt och funderade på helt andra saker än dem som pågick i rummet? Är närvaro, engagemang och deltagande samma sak?

Med den digitala kulturen har förhållandet mellan tid och rum förändrats radikalt. Att vara närvarande betyder inte längre nödvändigtvis att vara härvarande. I distanskurser bestämmer man själv när, och när man går in i kursen är man här. Som Magnus, Brasse och Eva i *Fem myror* sa redan på 1970-talet; “Där är där man inte är, här är här man är, här har man alltid med sig”.

Med utgångspunkt i den övergång från campuskurser till distanskurser som avdelningen för bokhistoria genomfört under de gångna tio åren vill jag vrida och vända lite på frågan om lärandets när och var och diskutera vad det innebär för själva läroprocessen att undervisningen frigörs från ett schema med bestämda tidpunkter och platser. Distansundervisningens metodologi – dess hur – berörs också liksom det intressanta namnbyte som tycks ha gått tämligen obemärkt förbi trots att det kanske är det främsta tecknet på distansundervisningens demokratiserande sprängkraft. Den som följer en distanskurs kallas inte student utan kursdeltagare. Är det ett uttryck för gamla hierarkiers nedvittring? Är distansundervisning mer än bara en teknisk lösning för överföring av information och vad krävs för att den ska vidareutvecklas på bästa sätt framöver?

MED ETT FOKUS PÅ ÅTERKOPPLING OCH BEDÖMNING I FORSKARUTBILDNINGEN

MATS OHLIN

Immunteknologi

Institutionen för immunteknologi, min dagliga arbetsplats, bedriver en verksamhet till stor del dominerad av forskning. Även om vi i vår verksamhet träffar studenter under grundutbildningens slutskede, så är det ändå inom forskningen och forskarutbildningen som min huvudsakliga verksamhet har legat och alltså ligger. Det är säkert denna miljö som bidragit till att utveckla mitt intresse för och engagemang i forskarutbildningens processer och utfall. Som opponenter och betygsnämndsledamot får man ju (förhoppningsvis) en intressant möjlighet att tillfälligt bryta idéer och tankar med en nästan färdig doktor, men det är i det dagliga, fleråriga arbetet

som man kan möte doktoranden och hans/hennes utveckling i denna vår kanske mest extrema och individualiserade utbildningssituation.

Till hjälp i detta arbete hade jag förmånen att redan i början på 2000-talet få gå en fakultetsöverskridande handledarkurs ("Att utbilda för framtiden") och där få träffa och inspireras av Gunnar Handal (Universitetet i Oslo). Ett projektarbete tillsammans med handledare från Telekommunikation kring förväntningar på och återkoppling till doktorander ledde så småningom vidare till ett arbete kring återkoppling och bedömning av lärandemål precis när dessa infördes i forskarutbildningen genom Bolognaprocessen. Hur ser doktorander och handledare, och för den delen universitetet/fakulteten på vad som bedöms, av vem och hur, och hur skall detta dokumenteras? Kan vi bli utveckla och bli tydligare i vår bedömning och i återkoppling i kurser, vid upprättande av studieplaner, och i det dagliga samtalet, så att det upplevs positivt och är utvecklande? Vilken roll kan mentorer spela i dessa processer och bortom den egentliga utbildningssituationen? Hur kan vi gemensamt och tillsammans med institutionernas och fakulteternas ledningar samverka för att återkoppling och bedömning ska ses som en naturlig del av forskarutbildningen i alla delar av verksamheten. Detta kommer vi att kunna diskutera under denna session.

REFERENSER

- Ohlin M (2007) Formativ examination i utbildning på forskarnivå – möjligheter till förändring. In: Proceedings of Utvecklingskonferens LU 2007, Lund University, Lund, Sweden.
- Ohlin M (2008)Handledning, återkoppling och bedömning i utbildning på forskarnivå. Finns det ett behov av förändring? In: Sonesson A and Hedberg M (Eds.) Proceedings NU2008. CED, Lund, Sweden. pp 117-119.
- Brodin E, Ohlin M and Lindén J (2009) Mentorskap i forskarutbildningen: doktoranders, mentors och handledares syn på lärande i forskarutbildningen. In: Sonesson A and Amné G (Eds.) Proceedings of Utvecklingskonferens 09, Lunds universitet, Lund, Sweden. pp 14-20.
- Brodin E, Ohlin M, Lindén J (2013) Mentorship, supervision and learning experience in PhD education. *Stud High Educ* 38, 639-662.
- Ohlin M (2014) Utveckling av forskarutbildningskurser. Från enskilt läsande mot ett problem-baserat lärande. *Lärande i LTH* 24, 4-5.

